

జామా ప్రీసంగము

హాజిత్ సఅద్ రజి ప్రస్తావన కొనసాగుచున్నది. హాజిత్ సఅద్ రజి రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో కలసి బదర్, ఉహద్, ఖందఫ్, హదేబియా, బైబర్, మక్కా విజయంలతో పాటు అన్ని యుద్ధాలలో పాల్గొన్నారు. వీరు రజి దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గారి ఉత్తమ విలుకారులలో ఒక అనుచరులు.

హాజిత్ సఅద్ రజి దైవ మార్గంలో రక్తం కారునట్లు చేసిన వారిలో మొట్టమొదటి వారు. వీరు దైవ మార్గంలో బాణాలు సంధించిన వారిలో కూడ మొదటి వారే. ఈ యుద్ధంను హాజిత్ అబూ ఉబైదత్ బిన్ హోరిన్ యుద్ధం అని కూడ అంటారు.

మరల హాజిత్ అబ్బుల్లాహో బిన్ హాజిష్ రజి అను మరొక యుద్ధం హిజ్రి రెండవ సంవత్సరము, జమాది ఉస్సాని మాసంలో జరిగింది. ఈ యుద్ధంలో హాజిత్ సఅద్ రజి కూడ పాల్గొన్నారు.

ఉహద్ యుద్ధ సమయంలో జయం తరువాత ఏర్పడిన పరాజయ స్థితిలో సైన్యం చెల్లా చెదురైనప్పుడు హంజూర్ (స)తో పాటు నిలకడగా ఉన్నటు వంటి కొందరు అనుచరులలో హాజిత్ సఅద్ బిన్ అబీ వభాన్ రజి ఒకరు.

ఉహద్ యుద్ధ సమయంలో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తమ విలులో నుండి నా కొరకు బాణాలను ముందు పర్చినారు. ఆపై హంజూర్ (స) ఇలా తెల్పినారు: నీవు బాణాలు సందిస్తానే ఉండుము. నా తల్లి దంప్రులు నీకు అంకితమైపోవుదురు గాకా!

హాజిత్ సఅద్ బిన్ అబీ వభాన్ రజి తన సంపదంలో 2/3 వంతు ధనమును దాన ధర్మాలు చేయుటకు అనుమతిని కోరగా హంజూర్ (స) అనుమతిని నిరాకరించారు. కాగా హాజిత్ సఅద్ సగం ధనమును ఖర్చు చేయుటకు అనుమతిని కోరగా, అందుకు కూడ హంజూర్ (స) నిరాకరించారు. అప్పుడు హాజిత్ సఅద్ రజి 1/3 వంతు ధనమును దాన ధర్మాలు చేయుటకు అనుమతిని కోరగా హంజూర్ (స) అనుమతిని ఇచ్చారు కాని, అది కూడ పెద్ద మెత్తమే అవుతుందని పోచురించారు.

ఖుర్జాన్ బోధనలు వారి గుణగణాలు వారి అలవాట్లలో ఒక విష్వవాన్ని సృష్టించాయి. వారి గత జీవితంపై ఒక మరణం ఆవహించింది. వారిని ఉన్నత గుణగణాలు గలవారిగా, ఉన్నత సత్క్రమాలు గలవారిగా తీర్చిదిద్దింది. దాని ఘలితముగా వారు ప్రపంచంలో ఇస్లాం వ్యాపింప జేయువారైనారు. ఇస్లాం బోధనలకు అనుగుణముగా నడుచుకుంటూ స్వచ్ఛమైన ముసల్యానులుగా తీర్చిదిద్దబడ్డారు. ఏ భయం, భ్రాంతి, ఏ అధికారం వారిని పిరికి వారిని చేయలేక పోయాయి.

నేడు కూడ కొందరి పరోక్ష అంత్యక్రియ ప్రార్థనలు చదివింతును. వీటిలో మొదటి జనాజ గో॥ బుధ్రో అక్రమ్ గారిది. వీరు ముహమ్మద్ అక్రమ్ బాజ్వ నాజిర్ తాలీముల్ ఖుర్జాన్ వ వష్టో ఆర్జీ పాకిస్తాన్ గారి సతీమణి. వీరు 25 మార్చి 2020 తేదీన 66 సంాల వయసులో మృతి చెందారు. రెండవ జనాజ ఇఖ్వాల్ అహ్మద్ గారిది. ఇఖ్వాల్ అహ్మద్ నాసిర్ గారు పీర్కోటి అనగా కరోండి జిల్లాకు చెందినవారు. 14 జూలై 2020 తేదీన 82 సంవత్సరముల వయసులో వీరు మృతి చెందారు. మరో జనాజ గో॥ ముహమ్మద్ అస్వర్ అహ్మద్ పైధ్రాబాద్ గారిది. 22 మే తేదీన 94 సంాల వయసులో మృతి చెందారు. నేటి చివరి జనాజ గో॥ నలీమ్ హసన్ అల్జాబి కీర్తి శేషవులు గారిది. వీరు సిరయా నివాసులు. 30 జూన్ తేదీన 90 సంాల వయసులో మృతి చెందారు. ఇన్నాలిల్లాహి వఇన్నా అలైహి రాజివున్.

సయ్యద్ అమీరుల్ మోమినీన్ హాజిత్ మిర్జా మస్కూర్ అహ్మద్ భామిన్ అయ్యదహ్లూహు తతలా బిన్ద్రిహిల్ అజీజ్
క్రీ.శ 24 జూలై 2020,(24 వఫా 1399 హి.ష) తేదిన మస్సిద్ ముబారక్ ఇస్లామాబాద్లో ప్రసంగించిన జమా ఖుత్స్.

أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ。 أَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الدَّيْنِ۔
إِنَّمَا تَعْبُدُ وَإِنَّكَ نَسْتَعِينُ إِنْهِيَا بِالصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ۔
صَرَاطُ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرُ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ۔

హాజిత్ సఅద్ రజి ప్రస్తావన కొనసాగుచున్నది. హాజిత్ సఅద్ రజి రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో కలసి బదర్, ఉహద్, ఖందఫ్, హదేబియా, బైబర్, మక్కా విజయంలతో పాటు అన్ని యుద్ధాలలో పాల్గొన్నారు. వీరు రజి దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గారి ఉత్తమ విలుకారులలో ఒక అనుచరులు. (ఆత్మభూతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్రీ సఅద్, సంపుటి 3, పుట 105, సఅద్ బిన్ అబీ వభాన్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహ్రాత్ లిబ్హాన్ 1990)

హాజిత్ సఅద్ రజిను గూర్చి ఒక కథనములో ఈ విధముగా పేర్కానబడింది. రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చేసిన యుద్ధాలలోని ఒక యుద్ధంలో ఒకానొక సందర్భమున రసూలుల్లాహో సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వర్ధ కేవలం హాజిత్ తల్లి రజి మరియు హాజిత్ సఅద్ రజి కాకుండ మరిపరు కూడ లేకుండను. (సహి ముస్లిమ్ కితాబుల్ ఫజల్ సఅద్ బిన్ అబీ వభాన్, హదీన్ 3728) (జామిల తిర్యజి, అబువాబు జైద్, బాబ్ మా జాఅ ఫి మ ఇష్తుతు అన్సహబున్నబీ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హదీన్ సంఖ్య 2366).

కూడ ఉండేవి కావు. కేవలం కొన్ని చెట్ల ఆకులనే అహారముగా తినేవారము. ఘలితముగా మా బహిర్ఘామి పరిస్థితి ఎంత దారుణంగా ఉండేదనగా, మేము కూడ ఒంపెల వలే, మేకల వలె విసర్జించేవారము. అనగా ఎండిపోయి ఉండేది. ఏ మాత్రం సాఫిగా ఉండేది కాదు. మరొక కథనములో వారు ఇలా తెల్పినారు: ఆ కాలంలో మేము బబూల్ అనే చెట్ల ఆకులను, తోలును తినేవారము. ఇది ముల్లతో కూడిన ఒక రకమైన చెట్లు. (సహి బుఖారి, కితాబుల్ మనాకిబ్ సఅద్ బిన్ అబీ వభాన్, హదీన్ 3728) (జామిల తిర్యజి, అబువాబు జైద్, బాబ్ మా జాఅ ఫి మ ఇష్తుతు అన్సహబున్నబీ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హదీన్ సంఖ్య 2366).

హాజిత్ సఅద్ రజి దైవ మార్గంలో రక్తం కారునట్లు చేసిన వారిలో మొట్టమొదటి వారు. వీరు దైవ మార్గంలో బాణాలు సంధించిన వారిలో కూడ మొదటి వారే. ఈ యుద్ధంను హాజిత్ అబూ ఉబైదత్ బిన్ హోరిన్ యుద్ధం అని కూడ అంటారు. (సహి ముస్లిమ్ ఇబ్రీ మాజా, కితాబులు స్పస్తు, బాబ్ ఫజల్ సఅద్ బిన్ అబీ వభాన్, హదీన్ సంఖ్య 131) (అల్ ఇస్తియాబు ఫి మఅరుఫతుస్సహబీ, సంపుటి 2, పుట 607, దారుల్ జీల్ బెహ్రాత్) (ఉసదుల్ ఫూబా ఫి మఅరుఫతు స్సహబీ సంపుటి 2, పుట 453, సఅద్ బిన్ మాలిక్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియుత్ బెహ్రాత్ లిబ్హాన్ 2003).

దాని వివరణ ఇలా గలదు. హిజ్రి రెండవ సంవత్సరము రబీవు అవ్వల్ మాసంలో ఒక యుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధానికి హాజిత్ ఉబైదత్ బిన్ హోరిన్ అని నామకరణం చేయడం జరిగింది. ఈ యుద్ధంను గూర్చి తెల్పుచూ సీరట్ ఖాతమున్నబీయ్యాన్లో హాజిత్ మిర్జా బఫీర్ అహ్మద

రచివుల్ అవ్వోల్ మాసపు ప్రారంభములో హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గారు తమ సమీప బంధువైన ఉబైదత్ బిన్ హరిన్ ముత్తలబి ఆధ్యర్యంలో ముహోజీర్ కు చెందిన 60 మంది గుర్తు స్వారి చేయువారిని లేదా ఒంటెలపై స్వారి చేయువారిని బృందముగా పంపించడం జరిగింది. ఈ బృందాన్ని పంపించడం యొక్క ఉద్దేశమేమనగా, మక్కాకు చెందిన ఖురైముల దాడులను అడ్డుకోవడం. కావున హజూర్ ఉబైదత్ బిన్ హరిన్ మరియు వారి మిత్రులు కొంత దూరం ప్రయాణం చేసి ననియతుల్ మర్తత అనే ప్రాంతానికి చేరుకున్నారు. (మక్కా మరియు మదీనాల మధ్య ఉన్నటు వంటి ఒక ప్రాంతాన్ని ననియతుల్ మర్తత అని పిలుస్తుంటారు. రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ప్రస్తావం చేసినప్పుడు ఈ ప్రాంతం నుండే మదీనాకు చేరుకున్నారు.) అక్కడ వారికి అక్రమా బిన్ అబూ జహాల్ అధ్యర్యంలో ఆయుధాలతో కూడిన రెండు వందల సైనికులు గుడారాలు వేసుకొని ఉండడం కనిపించారు. అలా ఇరు వర్గాలులు ఎదురెదురు పడ్డారు. పరస్పరం పోరాటుకున్నారు. కొందరు బాణాలతో యుద్ధం చేశారు. కాని ముసల్మానుల వెసుకాల బహుశా మరొక సైన్యం ఉండవచ్చునని మక్కాకు చెందిన ఖురైములు భయభ్రాంతులకు గురై యుద్ధం చేయకుండా వెను దిరిగి పారిపోయారు. ఆ సమయంలో ముసల్మానులు వారిని వెంబడించలేదు. ఏది ఏమైనప్పటికి మక్కా వారి సైన్యంలో నుండి ఇద్దరు వ్యక్తులు హజూర్ మిఖ్�ద బిన్ అమర్ రజి మరియు హజూర్ ఉత్సా బిన్ ఖుజ్యాన్ లు అక్రమా బిన్ అబూ జహాల్ సైన్యం వీడి ముసల్మానుల సైన్యంలో చేరినారు. ఆ ఇరువురు సమయం లభించినప్పుడు ముసల్మానులలో చేరాలనే ఉద్దేశంతోనే ఖురైములతో పాటు బయలు దేరారని కూడ ప్రాయిబడింది. ఎందుకనగా వారు మనస్సుప్రాణిగా ముసల్మానులైనప్పటికి వారి బలహీనత మరియు భయం వలన ఖురైములకు బయపడుతూ ప్రస్తావం చేయుటకు సహాసించలేదు. (ముఅజముల్ బల్లాన్ సంపుటి 2, పుట 99-100, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహోరూత్) (సేకరణ సీరట్ భాతమున్నబీయాన్ (స) రచయిత రాజకుమారులు హజూర్ మిర్జా బహీర్ అహ్మద్ రజి ఎం.వి గారు పుట 328)

హిటి రెండవ సంవత్సరము, జమాది ఉల్ అవ్వోల్ మాసంలో దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హజూర్ సార్ బిన్ అబీ వభాన్ అధ్యర్యంలో ఎనమిది మంది ముహోజీర్ కూడిన ఒక బృందాన్ని ఖురైముల కదలికలను తెలుసుకోవడం కొరకు ఖురైర్ ప్రాంతం వైపు పంపించారు. ఖురైర్ కూబ హిజాబ్లోని జొహాఫా సమీపంలో ఉన్నటు వంటి ఒక ప్రాంతం పేరు. మొత్తానికి వీరు అక్కడి చేరుకున్నారు కాని శత్రువులు వీరికి కనిపించలేదు. (ముఅజముల్ బల్లాన్ సంపుటి 2, పుట 400, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహోరూత్) (సేకరణ సీరట్ భాతమున్నబీయాన్ (స) రచయిత రాజకుమారులు హజూర్ మిర్జా బహీర్ అహ్మద్ రజి ఎం.వి గారు పుట 328)

మరల హజూర్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ హజ్వ్ రజి అను మరొక యుద్ధం హిటి రెండవ సంవత్సరము, జమాది ఉస్సాని మాసంలో జరిగింది. ఈ యుద్ధంలో హజూర్ సార్ బిన్ రజి కూడ పాల్గొన్నారు. ఈ యుద్ధంను గూర్చి కూడ నేను గతంలోనే తెలియజేశాను. కాని సీరట్ భాతమున్నబీయాన్ ఉన్నటు వంటి విషయాన్ని ఇక్కడ కూడ కొండా తెలియజేయదు.

ఆఁ హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఖురైముల కదలికలను, వారి పనులను గూర్చి చాలా వివరముగా సమీపం నుండి తెలుసుకోవాలని, తద్వారా వారికి తగిన ఏర్పాటును సమయం కంటే ముందే సిద్ధం చేసుకున్నచో అకస్మిక దాడుల నుండి మదీనాను కాపాడుకోవచ్చునని భావించారు. కావున ఈ ఉద్దేశంతోనే హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఎనమిది మంది ముహోజీర్ కోకూడిన ఒక బృందాన్ని ఏర్పాటు చేసినారు. ఆ బృందంలో ఉద్దేశపూర్వకముగానే ఖురైము చెందిన వెను వివిధ తెగలతో సంబంధమున్న వారిని ఎంచుకున్నారు. తద్వారా ఖురైము అంతర్గత తయారీలను గూర్చి పూర్తి స్థాయిలో తెలుసు కోవచ్చును అని భావించారు. కావున ఈ బృందాన్నికి హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆ బృందాన్ని పూర్తి చేయుకొని వారిని విషయాన్ని పంచుటకుండా వారి చేతికి ఒక సీర్ సీరిస్ లో చేయుటకు చేరుకున్నారు. అందుకు అనుగుణముగా నడుచుకొనుటు అని తెలుపడం జరిగింది. మొత్తానికి వారు కూడ రెండు రోజుల ప్రయాణం పూర్తి చేసిన తరువాత ఆఁ హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆదేశానుసారం ఆ లేఖను తెరిచి చూడడం జరిగింది. అందులో ఇలా ప్రాసి ఉన్నది. మీరు మక్కా మరియు

తాయివెల మధ్యలో ఉన్నటు వంటి నక్కలో లోయ వద్దకు చేరుకొనుటు. అక్కడికి చేరుకొని మీరు ఖురైముల కదలికలను గూర్చి వివరముగా తెలుసుకొని మాకు సమాచారమును అందించండి. మరల ఆ లేఖ క్రింది భాగంలో “ ఈ లక్ష్యం ను గూర్చి తెలిసిన తరువాత మీలో ఎవరైన ఆ బృందంలో ఉండకూడదని భావించినచో, వెను దిరిగి రావాలనుకున్నచో నిస్సందేహముగా వచ్చుటకు అనుమతి ఇవ్వగలవు” అని కూడ ప్రాసి ఉన్నది. అబ్దుల్లాహ్ రజి హజూర్ సార్ ఆదేశం మేరకు ఆ విషయాన్ని తమ తోటివారికి తెలియజేశారు. అందుకు అందరు ముక్క కంఠంతో మేము ఈ లక్ష్యం కొరకు సిద్ధముగా ఉన్నాము. మాలో ఎవరు కూడ వెను దిరిగివెళ్ళరు అని సంతోషంతో సమాధానము ఇచ్చారు. ఆ తరువాత ఈ బృందం నక్కలో లోయవైపు బయలు దేరింది.

మార్గ మధ్యలో హజూర్ సార్ బిన్ అబీ వభాన్ రజి మరియు హజూర్ ఉత్సా బిన్ ఖుజ్యాన్ రజి ల ఒంటెలు తప్పిపోయాయి. వారు ఆ ఒంటెలను వెదుకుతూ వెదుకుతూ దారి తప్పిపోవడం వలన తమ మిత్రులకు దూరమైయ్యారు. వారు ఎంతగా ప్రయత్నించినను వారు కలుసుకోలేక పోయారు. అలా ఆ ఎనమిది మంది బృంద సభ్యులలో ఇప్పుడు ఆరుగురే మిగిలినారు. వారు అలాగే ముందకు వెళ్లిపోయారు. ఈ విషయంలో హజూర్ మిర్జా బహీర్ అహ్మద్ గారు ఒక అవిశ్వాసి ఆరోపకుడైన మిస్టర్ మార్గోలేన్ గురించి ఈ విధముగా ప్రాసారు. ఈ వ్యక్తి తన కథనములో అనుమానం ను రేకిష్టించడం కొరకు హజూర్ సార్ బిన్ అబీ వభాన్ రజి మరియు వారి మిత్రుని గూర్చి ఈ విధముగా పేర్కొన్నాడు.

సార్ బిన్ అబీ వభాన్ రజి మరియు ఉత్సా బిన్ వారు మరుపు కావాలనే తమ ఒంటెలను వదిలి పెట్టారు. ఆపై వాటిని వెదుకుచున్నట్లుగా నటిస్తూ వెనుకాలే ఉండిపోయారు.

ఈ ఆరోపణను ఖండిస్తూ హజూర్ మిర్జా బహీర్ అహ్మద్ గారు ఈ విధముగా పేర్కొన్నారు. ఇస్లాం కొరకు తమ ప్రాణాలను అర్పించుటకు సిద్ధముగా ఉన్నటు వంటి ఈ సేవకులను పరిశీలించి చూసినచో వాస్తవానికి వారి జీవితపు ఒక్కాక్క ఘటన వారి దైర్యం, అంకిత భావానికి నిదర్శనం అని తెలుస్తుంది. వారిలో ఒకరు ఒ ఇయరే మప్పునలో అవిశ్వాసుల చేతులో అమరుడు కాగా, మరొకరు ఎన్నో భయంకరమైన యుద్ధాలలో ఎంతో ప్రాపీణుతను ప్రదర్శిస్తూ చివరికి ఇరాక్ విజయానికి కారకుడైనారు. అలాంటి వారిని ఇలా అనుమానిం

సంపదను తీసుకొనుటకు కూడ హజూర్ (స) నిరాకరించారు. మరోవైపు ముసల్యానులు నిషేధిత నగర కట్టుబాట్లను తెంచినారని ఖురైష్లు గగ్గలు పెట్టడం ప్రారంభించారు. వారు అలా గగ్గలు పెట్టుటకు గల కారణం ఆ దాధిలో వారి ఒక నాయకుడి కుమారుడు మరణించాడు. వాస్తవానికి అతడు నాయకుడి కుమారుడు కాదు స్వయముగా నాయకుడే అతని పేరు ఉమర్ బిన్ హజిర్ మరణించాడు. మొత్తానికి ఆ మధ్య కాలంలోనే మక్కాకు చెందిన అవిశ్వాసులు వారి శైథిలను విడిపించుకొనుటకు మదీనాకు చేరుకున్నారు. కానీ హజిత్ సార్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి మరియు హజిత్ ఉత్సా బిన్ ఫుజ్వాన్ రజి ఇరువురు ఇంకా మదీనాకు చేరుకోనందున ఒకపేళ వారు ఖురైష్లకు చికిత్సచో ఖురైష్లు వారిని ప్రాణాలతో వదిలి పెట్టరని వారి విషయంలో అపదను తలచి, వారు తిరిగి వచ్చేంత వరకు శైథిలను వదిలి పెట్టు కూడదని భావించి, మా మనుషులు క్షేమముగా తిరిగి వచ్చేంత వరకు మీ వారిని వదలి పెట్టే సమస్య లేదని వారికి సమాధానమిచ్చారు. మొత్తానికి ఆ ఇరువురు క్షేమముగా మదీనా చేరుకున్న తరువాత ఆ శైథిలను వదిలివేయడం జిరిగింది. ఆ ఇరువురు శైథిలలో ఒకరపై మదీనా వారి ప్రభావం పడడం వలన అతడు ముసల్యానుడైనాడు. చివరికి ఒక ఇయరే మహాన యుద్ధంలో అమరుడైనారు. (సీరత్ ఖాతమున్నబీయాన్, రాజకుమారులు హజిత్ మిర్జా బషీర్ అహ్మద్ ఎం.వి రజి, పుట 330-334)

బదర్ యుద్ధం కంటే ముందు పరిస్థితులను గూర్చి తెలియజేస్తా హజిత్ మిర్జా బషీర్ అహ్మద్ రజి ఎం.వి గారు సీరత్ ఖాతమున్నబీయాన్లో ఈ విధముగా ప్రాసారు: ఆఁ హజిత్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం బదర్ వైపు వేగంగా ప్రయాణిస్తున్నారు. వారు బదర్ ప్రాంతానికి సమీపంకు చేరుకున్న తరువాత ఏదో తెలియని కారణం వలన (ఆ కారణం ఏ కథనాలలో పేర్కాన బడలేదు) హజూర్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం హజిత్ అబూబకర్ రజిను తమ వెనకాల కూర్చోబట్టుకొని ఇస్లామీయ సైన్యం కంటే ముందుకు వెళ్ళారు. ఆ సమయంలో హజూర్ (స)కు మార్గ మధ్యలో ఒక వృధ్య మహిళ కలవడం, ఆమే మాటల ద్వారా బదర్ సమీపంలో ఖురైష్ల ఒక సైన్యం ఉన్నట్లు తెలవడం జిరిగింది. ఈ విషయాన్ని తెలుసుకొని హజూర్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం వెనుదిరిగి వచ్చారు. ఆపై హజిత్ అలీ రజి, హజిత్ జాబైర్ బిన్ అవ్వామ్ రజి మరియు హజిత్ సార్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజిలను పూర్తి సమాచారంను తెలుసుకొనుటకు ఖురైష్ల వైపు పంపించారు. వీరు బంగార్ లోయలోకి చేరుకోగా, అక్కడ మాక్కకు చెందిన కొందరు వ్యక్తులు అక్కడి చెలిమ నుండి నీటిని నింపుకోవడంను చూశారు. ఆ అనుచరులు వారిపై వారిపై దాధి చేసి వారిలో నుండి ఒక నిగ్రో భాసను పట్టుకొని ఆఁ హజిత్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం వద్దకు తీసుకవచ్చారు. హజూర్ (స) ఆ బానిసను ఎంతో ప్రేమగా ఖురైష్ల సైన్యం ఎన్నడ ఉన్నదో తెలుపమని కోరగా, అతడు ఎదురుగా ఉన్నటు వంటి మట్టి దిబ్బల వెనుక ఉన్నదని సమాధానమిచ్చాడు. మరల హజూర్ (స) సైన్యంలో ఎంత మంది ఉన్నారు అని ప్రశ్నించగా, అతడు చాలా మంది ఉన్నారు కాని వారి పూర్తి సంఖ్య తనకు తెలియదని చెప్పాడు. అందుకు హజూర్ (స) మరల అతనిని సరే మంచిది, వారి కోసం రోజు ఎన్ని ఒంపెలను కోస్తున్నారు అని ప్రశ్నించారు. అందుకు అతడు 10 ఒంటెలు అని సమాధాన మిచ్చాడు. అప్పుడు హజూర్ (స) అనుచరుల వైపు చూస్తూ ఒపులా వారి సైన్యంలో వెయ్యి మంది ఉన్డవచ్చును అని తెలిపారు. వాస్తవానికి కూడ వారు అంతే సంఖ్యలో ఉన్నారు. (సీరత్ ఖాతమున్నబీయాన్ (స) రాజకుమారులు హజిత్ మిర్జా బషీర్ అహ్మద్ ఎం.వి (రజి) పుట 355-356)

ఈ విషయాన్ని కూడ కొంత మేరకు నేను వివరముగా గతంలోనే ప్రస్తావించాను. బదర్ యుద్ధ సమయంలో హజిత్ సార్ రజి దైర్య సహస్రాలను గూర్చిన కథనము మనకు లభిస్తుంది. బదర్ యుద్ధంలో హజిత్ సార్ రజి పొదాచార సైన్యంలో ఉన్నప్రటికి గుర్రపు సైన్యపు వీరుడి వలే పోరాధినారు. (అత్థబ్రాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్రేసార్ సంపుటి 3, పుట 104, సార్ బిన్ అబీ వఖాన్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహోరాత్, లిబ్యాన్ 1990))

ఈ కారణం చేతనే హజిత్ సార్ రజికు ఫారిసుల్ ఇస్లాం అనే బిరుదు గలదు. అనగా ఇస్లాం యొక్క గుర్రపు సైన్యం.

(ఉమ్మతుల్ ఖారి, పరమ్ సహి బుఖారిచ సంపుటి 1, పుట 305, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహోరాత్ 2001).

ఉపాద్ యుద్ధ సమయంలో జయం తరువాత ఏర్పడిన వరాజయ సితిలో సైన్యం చెల్లా చెదురైనప్పుడు హజూర్ (స)తో పాటు నిలకడగా ఉన్నటు వంటి కొందరు అనుచరులలో హజిత్ సార్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి ఒకరు. (ఖుత్సాతే తాహిర్, జల్మా సాలానా ఉపయోగం, ఖిలాఫతుకు ముందు) జల్మా సాలాన ఉపయోగం 1979, పుట 337)

ఉపాద్ యుద్ధ సందర్భములో హజిత్ సార్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి సోదరుడు ఉత్సా బిన్ అబీ వఖాన్ అవిశ్వాసుల వైపు నుండి యుద్ధంలో పొల్ఱొన్నాడు. పైగా అతడు రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంపై దాడి కూడ చేశాడు. ఆ ఘటనను హజిత్ ఖీలీఫతుల్ మసీహ్ ప్రాబేహ్ రహ్మా తమ ఉపయోగంలో ఈ విధముగా తెల్పినారు: ఉత్సా చాలా దురదృష్టిప్పంతుడు. అతడు బలమైన దాడి చేసి హజిత్ అబ్బ్ ముహమ్మద్ ముస్తఫా సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం క్రింది దవడకు చెందిన రెండు దంతాలను విరగ్గాటిసాడు. పైగా దవడకు కూడ చాలా లోతైన గాయం ఏర్పడింది. ఉత్సా సోదరుడైన హజిత్ సార్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి ముసల్యానుల వైపు నుండి పోరాదుచున్నాడు. వారిని ఉత్సా దురాఘతం గురించి తెలియగానే ప్రతీకారపు జ్ఞాల అతని హ్యాదయంలో చెలరేగింది. హజూర్ రహ్మా మరల ఇలా తెల్పినారు: హజిత్ సార్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి ముసల్యాలనే కోరిక ఎంత బలముగా కల్పినదగా అలాంటి కోరిక గతంలో ఎవరి విషయంలో కలుగలేదు. రెండు సార్లు శత్రువుల సైన్యం చీల్వుకుంటూ ఆ దుష్టున్ని అన్యేషిస్తూ ముందుకు వెళ్ళాడు. దొరికినచో తన ఖ్యాతం తెలియగానే ప్రతీకారపు జ్ఞాల ముక్కలు చేసి తన జ్ఞాలను చల్లార్పుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. కానీ అతడు నన్ను చూసిన ప్రతి సారి గుంట నక్క తప్పించుకున్నట్లుగా నక్కి నక్కి తప్పించుకోసాగాడు. అలా నేను మూడవ సారి శత్రువు సైన్యంలోకి చౌచ్చుటకు ప్రయత్నించగా రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కరుణా దృక్పుధంతో నీ ప్రాణాలను అర్పించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నావా? అని మందలిస్తూ నా ప్రయత్నాన్ని అడ్డుకున్నారు. ఘలితముగా నేను నా ఉద్దేశాన్ని విరమించు కున్నాను. (ఖుత్సాతే తాహిర్, ఖిలాఫతుకు ముందు జల్మా సాలానా ఉపయోగం 1979, పుట 346).

ఉపాద్ యుద్ధ సమయంలో రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చుట్టు నిలకడగా ఉన్నటువంటి అనుచరులు కొద్ది సంఖ్యలోనే ఉన్న సమయంలో హజిత్ సార్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి గారిని గూర్చి రాజకుమారులు హజిత్ మిర

నా కొరకు తమ తల్లిదండ్రులను ఏకం చేశారు. అన్యారాధులలో ఒక వ్యక్తి ముసల్చునులలో నిప్పును రాజేశాడు. దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహిసా వసల్లం వారితో ఆనగా హాజ్రత్ సాల్హద్ రజితో నీవు బాణాలను సంధించుము నా తల్లి దండ్రులు నీకు అంకతము అగుదురు గాకా! అని దుఱి చేశారు. హాజ్రత్ సాల్హద్ రజి మరల ఇలా అన్నారు: నేను ముఖము లేని బాణమును అతని ప్రకృతు విసరగా దాని వలన ఆ అన్యారాధులు మరణించాడు. పైగా అతడు వివస్తుడైనాడు. అతని మరణం వలన దైవ రపవక్త సల్లల్లాహు అలైహిసా వసల్లం ఆనందించడంను నేను చూశాను. (సహి ముస్లిం, కితాబుల్ ఫజూలుల్ సుహోబ, బాబ్ ఫజల్ సాల్హద్ బిన్ అబీ వభాన్ 2412)

మరొక కథనములో ఈ విధముగా గలదు. ఆ అన్యారాధుడు (చారిత్రాత్మక పుస్తకాలలో అతని పేరు హిబ్బాన్ అని పేర్కొనడం జరిగింది). ఒక బాణాన్ని హాజిత్ ఉమ్మే అయిమన్ రజి ప్రక్కన వడింది. అప్పుడు వారు గాయపడిన వారికి మంచి నీరు అందిస్తున్నారు. ఆ దృశ్యాన్ని చూసి హిబ్బాన్ నవ్వుకున్నాడు. రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హాజిత్ సాఫ్ రజికు బాణాలు అందించగా ఆ బాణాన్ని నేను ఎక్కుపెట్టి వదిలాను. అది హిబ్బాన్ కంరంలోకి దిగిపోయింది. వలితముగా అతడు వెనుకకు పడిపోయాడు. అలా పడడం వలన అతని వప్పుము ఊడిపోయింది. కానీ అతని మరణాన్ని చూసి దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసలం ఆనందించారు. (అల్ అసాబా, సంపుటి 3, పుట 64, సాఫ్ బిన్ మాలిక్ , దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్�మియత్ బెహోరూత్ 1995).

సహి ముస్లింలో ఒక హదీన్ ఈ విధముగా గలదు. ఆ హదీన్ను గూర్చి మన నూర్ ఫోండేషన్ వారు అనువాదం చేసిన తరువాత ఒక నోట్‌ను ప్రాసారు. ఆ నోట్ చాలా బాగుంది. ముఖ రహిత బాణము వలన ఒక భయంకర శత్రువును అంతముందించినందుకు దేవుని ఉపకారంపై దైవ ప్రవక్త సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం ఆనందించసాగారు. (సహి ముస్లిం సంపుటి 13, పుట 41, ప్రచురణ నూర్ ఫోండేషన్).

మరొక కథనములో ఈ విధముగా గలదు. ఉపాద్య యుద్ధం రోజున హజత్ సామాన్ ను సందించారు.

(రోషన్ సితార్, గులాం బారి సైట్ గారు సంపుటి 2, పుట 71).

హుదేబియా సంధి సందర్భములో ఒప్పంద పత్రముపై సంతకాలు నుచరులలో హాజత్ సార్దీ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి గారు ఒకరు.

(సీరత్ భాతమున్నబీయాన్, రాజకుమారులు హజ్రత్ మిర్జా బహీర్ అహాద్ రజి ఎం.పి పుట 769)

మక్కల విజయ సందర్భములో ముహోజిర్ల మూడు పతాకాలలో ఒక పతాకం హాజ్రత్ సఫర్ బిన్ అబీ వఖ్�ాన్ రజి చేతిలో ఉండెను. (అత్తబ్ఘాతుల్ కుల్రూ లి ఇష్ట్వ సార్ద సంపుటి 3, పుట 105, సార్ద బిన్ అబీ వఖ్�ాన్ , దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్మియత్ బెహ్రాత్ లిబ్యాన్ 1990).

హాజ్జతుల్ విదా సమయంలో హాజ్జత్ సఫర్ రజి అనారోగ్యానికి గురైనారు. ఆ విషయాన్ని తెల్పుతూ హాజ్జత్ సఫర్ రజి ఇలా తెల్పినారు: మక్కలో నేను అనారోగ్యమునకు గురైనాను. మరణం సమీపించినట్లు అనిపించింది. రనూలుల్లావ్హా నల్లల్లావు అలైహిం వనల్లం నన్ను పరామర్శించటకు వచ్చారు. అప్పుడు నేను హుజూర్ (స)తో ఓ రసూలుల్లాహ్! నల్లల్లావు అలైహిం వనల్లం నా వద్ద చాలా ధనం ఉన్నది. నా వారసురాలిగా నాకు ఒక్క కుమార్తేయే గలదు. నేను నా సంపదంలో నుండి 2/3 వంతు దాన ధర్యాలు చేయవచ్చునా? అని ప్రశ్నించాను. అందుకు హుజూర్ నల్లల్లావు అలైహిం వనల్లం అలా చేయకూడదు అని సమాధానమిచ్చారు. అప్పుడు నేను సగ భాగాన్ని దాన ధర్యాలు చేయవచ్చునా? అని మరల ప్రశ్నించగా అందుకు కూడ హుజూర్ (స) అనుమతించలేదు. అప్పుడు నేను 1/3 వంతు దాన ధర్యాలు చేయవచ్చునా? అని ప్రశ్నించగా, అందుకు దైవ ప్రవక్త సల్లల్లావు అలైహిం వనల్లం చేయవచ్చును కాని ఇది కూడ చాలా ఎక్కువే అపుతుంది అని సమాధానం ఇచ్చారు. ఆపై మరల ఇలా అన్నారు. ఒకవేళ నీవు నీ సంతానాన్ని ఆర్థికముగా బలహీనలను చేసి ఇతరుల ముందు యాచకులుగా చేయుటకు బదులు నీ వారసులకు సరిపడు నంత సంపదను వారికి అప్పగించుము. ఆపై నీవు ఖర్చు చేయు ప్రతీ దానికి నీకు పుణ్యం లభిస్తుంది. చివరికి ప్రేమతో నీ భార్య నోటిలో ఒక ముద్ద అన్నం పెట్టినను పుణ్యమే లభిస్తుంది. మరల నేను ఇలా విన్నవించుకున్నాను. ఓ దైవ ప్రవక్త! సల్లల్లావు అలైహిం వనల్లం నేను ఇక ప్రస్తావం చేయలేనా? అందుకు హుజూర్ (స) ఒకవేళ నీవు ప్రస్తావం చేయలేక పోయినను దైవ ప్రీతితో నీవు చేయి సత్కార్యముల వలన నీ స్థాయి, గౌరవం పెరుగుతాయి. మరల ఇలా తెల్పినారు: నా తరువాత కూడ నీవు పొణాలతోనే ఉంటావని, నీతో కొని జాతుల వారు ప్రయోజనం

పొందేదరని, కొందరు వ్యక్తులు నష్టాన్ని చవిచూసెదరని నాకు అనిపిస్తుంది.
 (సహి బుభారి, కితాబుల్ ఫరాయిజ్, బాబ్ మీరానుల్ బనాత్, హదీస్
 సంఖ్య 6733).

మరొక కథనములో ఈ విధముగా గలదు. అలా తెల్పిన తరువాత రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఈ విధముగా దుఱ చేశారు. ఓ అల్లాహ్! నా అనుహరులకు ప్రస్తానం చేయు భాగ్యమును కల్పించుము. వారిని వారి మడమలపై వెను దిరుగకుండా చూడుము.

(సహి బుభారి, కితాబుల్ జనాయజ్, బాబ్ రసాఅ నృభీ సల్లల్లాహూ అలైహి వసలం సఫద్ చిన్ ఖోలా, హదీన్ సంఖ్య 1295).

మరొక కథనములో ఈ విధముగా గలదు. హాజిత్ సార్ రజి ఈ విధముగా తెల్పినారు: నేను అనారోగ్యమునకు గుర్తనప్పడు రసూలుల్లాహ్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం నన్ను పరామర్చించుటకు వచ్చారు. ఆపై నీవు ఏమైన వసియ్యత్ చేశావా? అని అడిగారు. అందుకు నేను చేశాను అని సమాధానం ఇచ్చాను. ఏ మేరకు వసియ్యత్ చేశావని హజూర్ (స) ప్రశ్నించారు. అందుకు నేను నా సంపద అంతయు దైవ మార్గములో ఖర్చు చేయుదునని వసియ్యత్ చేశాను అని సమాధానం ఇచ్చాను. అందుకు హజూర్ (స) మరి నీ సంతానానికి ఏమి మిగిల్చావు? అని ప్రశ్నించారు. అందుకు నేను వారు ధనవంతులు అని సమాధానమిచ్చాను. అప్పుడును రసూలుల్లాహ్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం దైవ మార్గంలో 10వంతు మాత్రమే వసియ్యత్ చేయమని ఆదేశించారు. హాజిత్ సార్ రజి ఈ విధముగా తెల్పినారు. నేను నా మాటపైనే వాదిన్నా ఉండగా, హజూర్ (స) తమ మాటపైనే ఆచారించాలని ఆదేశించారు. అనగా హాజిత్ సార్ రజి ఎక్కువ సంపదను దైవ మార్గములో ఖర్చు చేయాలని చూడసాగారు, కాని ఆఁ హాజిత్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లం అంత మొత్తంలో వద్ద తగ్గించుము అని, కేవలం 1/3 వంతు వసియ్యత్ చేసినచో చాలును అని, అది కూడ ఎక్కువయే అవుతుందని సూచించారు. (సునన్ నిసాయి, కితాబుల్ వసాయా, బాబుల్ వసియ్యత్ బిస్మిలాసతి, హదీస్ సంఖ్య 3661).

మొత్తానికి విజ్ఞానవంతులు, ధార్యిక పరిజ్ఞానం గలవారు పై కథనంను అనుసరించి 1/3 వంతు మాత్రమే వసియ్యత్త చేయాలని నిర్ణయిస్తారు. (జామితె తిర్మిజి, అబువాబుల్ వసాయుచ బాబ్ మా జాఅ ఫిల్ వసియ్యత్త పిస్సులాస్ హదీన్ 2116).

ఈ విషయమును గూర్చి హాజిత్తే ముస్లిమ్ మాహాద్ రజి ఇలా వివరించారు:

“మీ మీ ఖర్చులు పోగా మిగిలిన సంపద నంతయు దాన ధర్మాలు చేయమని ఇస్లాం ధర్మము ఆదేశించడం లేదనే విషయాన్ని పై హదీస్ కూడా బలపరుస్తుంది. ఈ క్రమంలోనే రసూలుల్లాహ్ సల్లల్హుహు అలైహి వసల్లం ఈ విధముగా తెల్పినారు: యజీం అహాదుకుం బిమాలిహీ కుల్లిహీ యతసద్భఖు బిహిం యజ్జలిసు యతకఘ్వపు న్యాస ఇన్నమాస్పదభతు అన్ జహారి ఫ్మినన్ అనగా మీలో కొందరు మీ సంపద మొత్తమును దైవ మార్గములో అంకితం చేయుటకు తీసుకవచ్చి, మరల ప్రజల నుండి సహాయంను ఆర్జించుటకు చేతులు చాపుతారు. వాస్తవమేమనగా, ఖర్చు చేయగా మిగిలిన దానినే సద్భాగా చెల్లించవలెను అని తెల్పినారు. మరల హజూర్ (స) ఈ విధముగా కూడా తెల్పినారు: ఇన్ తజర్ వ రసతక అఫ్మినియాఅ ఛైరున్ మిన్ అన్ తజరహుం ఆలతన్ యతకఘ్వఘ్వా నన్యాస అనగా నీ వారసులను బీదవారిగా, ఇతరుల ముందు చేయి చాపువారిగా వదలడం కన్న వారిని ధనవంతులుగా వదలడం చాలా ఉత్తమం. మరల హదీస్లో కూడ ఈ విధముగా గలదు: హజైత్ సఫుద్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి తన సంపదలో 2/3 వంతు ధనమును దాన ధర్మాలు చేయుటకు అనుమతిని కోరగా హజూర్ (స) అనుమతిని నిరాకరించారు. కాగా హజైత్ సఫుద్ సగం ధనమును ఖర్చు చేయుటకు అనుమతిని కోరగా, అందుకు కూడ హజూర్ (స) నిరాకరించారు. అప్పుడు హజైత్ సఫుత్ రజి 1/3 వంతు ధనమును దాన ధర్మాలు చేయుటకు అనుమతిని కోరగా హజూర్ (స) అనుమతిని ఇచ్చారు కాని, అది కూడ పెద్ద మొత్తమే అవుతుందని హెచ్చరించారు. .... మొత్తానికి ఖర్చులకు పోగా మిగిలిన దానిని దాన ధర్మాలు చేయడం ఇస్లాం మరియు అనుచరులు రిజ్యానుల్లాహ్ అలైహింల ఆచరణకు వ్యతిరేకము. ఎందుకనగా అనుచరులు ఆచరణలు ఏ విధముగా ఉండేవనగా, వారిలో అనేకులు మరణించు నాటికి లక్ష్మి రూపాయలను వారి సంతాపానంలో పంచిపెట్టారు. (తప్పిరే కబీర్ సంపుటి 2. పుట 494)

మరొక కథనములో ఈ విధముగా గలదు. హజ్రత్ సాలాహుద్దీన్ అబ్దీవభాన్ రజి ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను మక్కాలో అనారోగ్యముతో బాద పడుచున్నపుడు రసూలులూ హీ సలలూ హీ అలెహిం పసలం నన్ను

పరామర్శించుటకు వచ్చారు. రావడంతోనే హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం నా ఎదపై తమ చేతిని పెట్టగా, హజూర్ (స) చేతి చల్లదనపు సర్వను నా హృదయం గ్రహించింది. హజూర్ (స) చేతిని నాపై ఉంచుతూ ఇలా అన్నారు: నీకు హృద్యోగ సమస్య ఉన్నది. కావున నీవు బనూ సభీఫ్ సోదరుడైన హరిస్ బిన్ కలదా వద్దకు వెళ్ళుము, అతడు వైద్యుడు. అతనితో మదీనాకు చెందిన ఏడు అజ్ఞ ఖర్జురములను వాటి గింజలతో పాటు దంచి రంగరించి జొడముగా నీకు త్రాపించమని చెప్పము అని తెల్పినారు. (అత్తబ్హాతుల్ కుబ్రా లి ఇబ్రేసాద్ సంపుటి 3, పుట 108, సామాద్ బిన్ అబీ వఖాన్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహ్రాత్ లిబ్మాన్ 1990)

మరొక కథనములో ఈవిధముగా గలదు. రసూలుల్లాహు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హజ్రత్ సామాద్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజికు సపరియాదలు చేయటకై ఒక వ్యక్తిని మక్కాలో నియమించారు. ఆపై అతనికి ఒకవేళ హజ్రత్ సామాద్ రజి మక్కాలో మృతి చెందినచో వారిని మక్కాలో సమాధి చేయకుండా మదీనాకు తీసుకవచ్చి అక్కడే సమాధి చేయగలరని ఆదేశించారు.

(అత్తబ్హాతు లి ఇబ్రేసాద్ , సంపుటి 3, పుట 108, సామాద్ బిన్ అబీ వఖాన్, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్వియత్ బెహ్రాత్ లిబ్మాన్ 1990).

హజ్రత్ ముస్లీమ్ మాహూద్ రజియల్లాహు తాలా అన్హము హజ్రత్ సామాద్ రజి వేటను గూర్చి ఈ విధముగా తెల్పినారు: “రసూలుల్లాహు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం స్వయముగా వేటాడే వారు కాదు. కాని మదీనీలలో మాత్రం హజూర్ (స) వేటాడించేవారనే కథనాలు లభించును. ఈ క్రమంలో ఒక యుద్ధంలో హజూర్ (స) హజ్రత్ సామాద్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజిను పిలిపించి, చూడు అటు నుండి జింక వెళ్ళుచున్నది, దానిని వేటాడుము అని ఆదేశించారు. హజ్రత్ సామాద్ బాణము సంధించుచుండగా హజూర్ (స) ప్రేమగా తమ గదుమను వారి భుజముపై పెట్టి ఓ అల్లాహ్! ఇతని బాణపు గురి తప్పకుండా చూడుము అని దుత చేశారు. (తప్పీరే కబీర్ సంపుటి 5, పుట 124)

హజ్రత్ సామాద్ రజికు అల్లాహ్ తాలా గౌప్యగౌప్య భాగ్యములను అందించాడు. ఇరాక్ వారి ద్వారానే జయింపజేశాడు. ఖండభ్ యుద్ధ సమయంలో ఒకసారి అనుచరులందరు ఆం హజ్రత్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సన్నిధిలో ఏకమై ఆ గుంతలో ఒక బండరాయి వచ్చింది. ఎంత ప్రయత్నించినను అది పగలడం లేదని విన్నవించుకున్నారు. హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అక్కడికి చేరుకొని సుత్తెను పట్టుకొని ఆ బండ రాయిని పగల గొట్టడం ప్రారంభించారు. ప్రతిసారి ఆ బండ రాయి ఎంతో కొంత పగులుతూ వచ్చింది. ప్రతి సారి హజూర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గట్టిగా అల్లాహు అక్కర్ అని నినాదం చేశారు. అందుకు హజూర్(స) అనుసరణలో అనుచరులు కూడ గట్టిగా నినాదించారు. ఆ సందర్భములో ఒకసారి బండరాయిని కొట్టినప్పుడు నాకు మదాయిన్ నగర తెల్లటి కోటలు చూపించబడ్డాయి అని తెల్పినారు. హజూర్ (స) చూసిన ఆ కోటలు హజ్రత్ సామాద్ రజి చేతుల మీదుగా జమించబడ్డాయి. (రోషన్ సితారే, సంపుటి 2, పుట 79)

అరబ్ చుట్టు ప్రక్కల రెండు శక్తివంతమైన రాజ్యాలు ఉండేవి. వాటిలో ఒకటి కిస్రా అనగా ఈరాన్ రాజ్యము కాగా, మరొకటి భైసర్ అనగా ఈజిష్ట్ రాజ్యము. ఇరాక్కు చెందిన అధిక భూభాగము ఈరాన్ రాజ్యాధికారంలో ఉండేవి. వారి రాజమందిరాలు మదాయిన్ అనే ప్రాంతంలో ఉండేవి. మదాయిన్ భాదిసియ, నహిం మరియు జలులూ వంటి గౌప్య గౌప్య యుద్ధాలు హజ్రత్ సామాద్ బిన్ అబీ వఖాన్ రజి ఆధ్వర్యంలో జరిగాయి.

మదాయిన్ గూర్చి చెప్పుడలచినచో ఇరాక్లోని బగ్గాద్ నగరానికి కొంత దూరంలో దక్కణ దిక్కున దజ్జలా అనే నది ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది. ఆ నది ప్రక్కనే ఒక నగరం ఉండేది. అలా ఆ నగరంతో పాటు మరికొన్ని నగరాలు చుట్టు ప్రక్కల వెలిసాయి. అందుకే అరబ్లు ఆ నగరాలను మదాయిన్ అని పిలుచుకోసాగారు. మదాయిన్ అనగా అనేక నగరాల కలయిక అని అర్థం.

భాదిసియ కూడ ఇరాక్కు చెందిన ఒక నగరమే. ఆ నగరంలోనే ముసల్లాహులు ఘారీయుల మధ్య భీకరయుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధాన్నే భాదిసియ యుద్ధం అని పిలుస్తారు. నేడు ఈ భాదిసియ నగరం కూశా

నగరానికి సుమార్ 15 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్నది.

నహిం: ఈ నగరం ఈరాన్లోని ప్రముఖ నగరాలలో ఒకటి. ఈ నగరం ఈరాన్కు చెందిన మాందాన్ అనే రాష్ట్ర రాజదాని అయినా మాందాన్ నుండి సుమారు 70 కిలోమీటర్ల దూరంలో దక్కణ దిక్కున గలదు.

జలూలా: ఈ నగరం ఇరాక్కు చెందిన ఒక నగరం. ఇది కూడ దజ్జలతుల్ అయిమన్ అనే నది పరివాహక ప్రాంతంలోనే గలదు. ఈ ప్రాంతంలోనే ముసల్లాహులు ఘారీయులు యుద్ధం చేశారు. ఈ నగరానికి ఆ పేరు రావడానికి గల కారణం ఆ యుద్ధంలో ఈరానీయులు అసంఖ్యాకముగా మరణించడం వలన వారి శవాలు అక్కడే గుట్టలు గుట్టలుగా పడి ఉండేవి.

హజ్రత్ అబూబకర్ రజి భిలాఫత్ కాలంలో ముసల్లాహుల అధీనంలో ఉన్నటు వంటి ఇరాక్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుటకు ఈరానీయులు పదే పదే ప్రయత్నాలు చేస్తూండగా ఈరాన్ సరిహద్దు ప్రాంతాలపై దాడులు చేయడానికి హజ్రత్ ముస్సాన బిన్ హరిస అనుమతి కోరగా, హజ్రత్ అబూబకర్ రజి అనుమతినివచ్చారు. ఆపై హజ్రత్ భాలిద్ బిన్ వలీద్ కు ఒక పెద్ద సైన్యాన్ని ఇచ్చి వారికి సహాయాన్ని అందించుటకు పంపించారు. కాని అంతలోనే సిరియా నుండి హజ్రత్ అబూబకర్ రజి తమ సహాయార్థమై ప్రాంతాల పై విస్తరించారు. అందుకు హజ్రత్ భాలిద్ బిన్ వలీద్ రజిను సిరియాకు చేరుకొమ్మని ఆదేశించారు. అందుకు హజ్రత్ భాలిద్ బిన్ వలీద్ రజి హజ్రత్ ముస్సానను తమ ఉత్తరాధికారిగా నియమించి సిరియా వెళ్ళారు. హజ్రత్ భాలిద్ బిన్ వలీద్ రజి ఇరాక్ నుండి బయలు దేరగానే ఆ యుద్ధం చల్లబడింది. హజ్రత్ ఉమర్ రజి భిలాఫత్ ను అధిష్టించగానే ఇరాక్ యుద్ధం వైపు తెర్చు కనబర్యారు. అప్పటి వరకు హజ్రత్ ముస్సాన బువాయిబ్ మరియు ఇతర యుద్ధాలు చేసి శత్రువులను ఓడిస్తూ ఇరాక్లోని చాలా ప్రాంతాలను జయించారు. ఆ కాలంలో ఇరాక్ కిస్రా రాజ్యాధికారంలో ఉండేది. ఫలితముగా ఈరానీయులకు ముసల్లాహుల యుద్ధ శక్తి సామార్యాలు తెలిసాయి, ఆపై వరున విజయాలను చూసి వారి కన్ములు తెరుచుకున్నాయి. అప్పాడు వారు వారి రాజకుమారి అయినా పోరానే దుక్కును సింహసం నుండి దించి ఆ స్థానంలో కిస్రా రాజ వంశియుడైన యజీద్ గర్జును సింహసంపై కూర్చోబెట్టారు. అతడు రాజరిక బాధ్యతలు స్వీకరిస్తూనే ఈరాన్ రాజ్యపు అని రంగాల సైన్యార్థులను సమావేశ పరాడు. రాజ్యం మొత్తంలో ముసల్లాహులకు వ్యతిరేకముగా ప్రతీకార జ్యాలలను ఉసిగొలిపాడు. ఆ పరిస్థితులలో హజ్రత్ ముస్సాన తప్పని పరిస్థితులలో అరబ్ సరిహద్దుల నుండి వెనుకకు జరిగాడు. హజ్రత్ ఉమర్ రజి ఈ పరిస్

అని కొనియాడారు. హజ్రత్ ముస్లిములు మరియు వాసిత్ అనే నగరాల మధ్య ఉన్నటు వంటి జికార్ ప్రాంతంలో 8 వేల వీరులైన సైనికులతో హజ్రత్ సాఫ్ రజి సైన్యం కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉన్నారు. కానీ అప్పటికే దేవుని నుండి పిలువు రావడం వలన హజ్రత్ ముస్లిములు మృతి చెందారు, వారి సోదుడైన హజ్రత్ ముఅన్నాను సైన్యార్థుక్కడిగా ప్రకటించారు. మార్గదర్శకాల మేరకు హజ్రత్ ముఅన్నా హజ్రత్ సాఫ్ రజిను కలిసి, హజ్రత్ ముస్లిముల సందేశాన్ని అందించారు. హజ్రత్ సాఫ్ రజి తమ సైన్య శక్తి సామర్థ్యాలను పరిశీలించుకోగా ముపై వేల సైన్యం గలదని నిర్ణారణకు వచ్చారు. హజ్రత్ సాఫ్ రజి సైన్యాన్ని క్రమబద్ధికరించారు. సైన్యాన్ని కుడి భాగ సైన్యంగా, ఎడమ భాగ సైన్యంగా వేరు చేసి ఆయా సైన్యాలకు వేరు వేరు నాయకులను నిర్ణయించారు. అలా ముందుకు కొనసాగి భాదిసియాను చుట్టూ ముట్టరు. ఈ భాదిసియా యుద్ధం హిజ్రి 16వ సంవత్సరము చివరిలో జరిగింది. శత్రువు సైన్యం 2 లక్షల 81 వేలు గలదు. పైగా వారి సైన్యంలో ముపై ఏనుగులు కూడ గలవు. ఈరాన్ సైన్యార్థుక్కడిగా రుస్తం వ్యవహారించ సాగిను. హజ్రత్ సాఫ్ రజి శత్రువులను ముందుగా ఇస్లాం వైపు ఆప్సినించారు. ఇందుకోసం వారు రజి హజ్రత్ ముఖ్యురాహ్ బిన్ ఘాబ రజిను పంపినారు. అందుకు రుస్తం వారితో మీరు కటిక పేదవారు, అందుకే మీ పేదరికాన్ని తరిమి కొట్టడం కోసం ఇలా వ్యవహరిస్తున్నారు. కావున మీకు సరిపడునంత సంపదను మేము ఇస్తాము. ఇప్పిన్ని వదిలివేయుము అని సమాధానమిచ్చేను. అందుకు హజ్రత్ ముఖ్యురహ్ రజి మేము దైవ ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం సందేశాన్ని స్వీకరించాము. కావున మీరు ఈ సందేశాన్ని స్వీకరించినచో మీకు మేలు కల్పను. లేనిచో యుద్ధం మొదలవుతుంది. విజయం మాకా లేకా మీకా అనే విషయాన్ని ఖడ్గాలే తేలుస్తాయి అని సమాధానం ఇచ్చారు. ఈ సమాధానం వలన రుస్తం ముఖం అగ్రహంతో ఎర్రగా మారింది. ఎందుకనగా వారే తొందర పడ్డారు, వారే యుద్ధం చేయాలని తలిచారు. హజ్రత్ ముఖ్యురహ్ రజి రుస్తంతో మేము మీతో యుద్ధం చేయాలని చూడడం లేదు. మేము కేవలం ఇస్లాం సందేశాన్ని మీకు అందించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఒకవేళ మీరు యుద్ధాన్ని కోరుకుంటున్నచో యుద్ధం ప్రారంభమగును. ఆ తరువాత ఖడ్గాలే తీర్మిర్మినిస్తాయి అని చెప్పారు. మొత్తానికి రుస్తం విగ్రహాధకుడు కావున అతని ముఖం అగ్రహంతో ఎర్రగా మారిపోయింది. ఆపై ఆవేశంతో రుస్తం హజ్రత్ ముఖ్యురహ్ రజితో “ సూర్యచంద్రుల ప్రమాణం! రేపు సూర్యోదయం కాకముందే మా సైన్యం మిమ్ములను నామ రూపాలు లేకుండా చేస్తుంది” అని పోచ్చిరించాడు. అందుకు హజ్రత్ ముఖ్యురహ్ రజి లా హాలా వలా ఖువ్వత ఇల్లా విల్లాహి సర్వశక్తి సామర్థ్యములన్నించికి కేంద్రం, మూలం అల్లాహ్ యే అని తెల్పుచూ అక్కడి నుండి లేచి తమ గుర్రముపై కూర్చుని హజ్రత్ సాఫ్ రజికు వద్దకు చేరుకొనెను. అవిశ్వాసులకు ముందుగా ఇస్లాం సందేశాన్ని అందించండి అని హజ్రత్ సాఫ్ రజికు హజ్రత్ ఉమర్ రజి నుండి సందేశం అందినది. ఆ సందేశం మేరకు హజ్రత్ సాఫ్ రజి బిన్ అభీ వభాన్ రజి ఒక బృందాన్ని విర్యాటు చేసి ఆ బృందంలో ఒక ప్రముఖ కవి, గుర్రపు స్వారిలో ఆరి తేరిన హజ్రత్ అమర్ బిన్ మామి కరిబ్ రజిను మరియు హజ్రత్ అష్ అన్ బిన్ బ్రైస్ కిందయి రజిలను చేర్చుతూ ఆ బృందాన్ని సాగనంపారు. ఈ క్రమంలో రుస్తం ఆ బృందానికి ఎదురుపడి మీరు ఎక్కడికి వెళ్ళుచున్నారు? అని ప్రశ్నించగా బృంద సభ్యులు మీ రాజు వద్దకు రాయభారంను అందించుటకు వెళుచున్నామని సమాధాన మిచ్చారు. అలా రుస్తం మరియు బృంద సభ్యుల మధ్య వివరణాత్మకమైన సంభాషణలు జరిగాయి. బృంద సభ్యులు రుస్తంతో మీ రాజ్యాన్ని మేము జయిస్తామని మన దైవ ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం మాకు భవిష్యవాణి చేశారు అని తెలుపగా, రుస్తం వెంటనే ఒక తట్టా మట్టిని తెప్పించి ఇదిగో మా రాజ్యం దీనిని మీ తలపై పెట్టుకొని వెళ్ళండి అని హేళన చేశాడు. హజ్రత్ అమర్ బిన్ మామి కరిబ్ రజి త్వరం త్వరగా లేచి మట్టితో కూడిన తట్టను తమ ఒడిలో వేసుకొని అక్కడి నుండి బయలుదేరారు. ఆపై వెళ్ళుతూ వెళ్ళుతూ మనం విజయం సాధిస్తామని చెప్పడానికి ఇదొక నిదర్శనం

, వారి రాజ్యం మన ఆధీనంలోకి వచ్చింది అని తమ తోటివారికి నచ్చజెప్పుతూ బయలు దేరారు. ఆ తరువాత వారు ఈరాన్ చక్రవర్తి వద్దకు వచ్చి ఇస్లాం సందేశాన్ని అందించారు. అందుకు ఆ చక్రవర్తి చాలా ఆగ్రహాన్ని ప్రదర్శించాడు. ఆపై మీరు రాయబారులు కానిచో ఇక్కడే మిమ్ములను హతమార్చేవాడిని, ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపోండి అని ఆరిచాడు. అంతేగాకా ఆ బృంద సభ్యులకు బుద్ధి చెప్పులని రుస్తంను ఆదేశించాడు. గురువారం మధ్యాహ్నం జౌహర్ నమాజ్ తరువాత యుద్ధం శంఖారావం మ్రోగింది. హజ్రత్ సాఫ్ రజి మూడు సార్లు అల్లాహు అక్కర్ అని నినాదం చేశారు. నాలుగవ నినాదంతో యుద్ధం ప్రారంభమైనది. హజ్రత్ సాఫ్ రజి అనారోగ్యముగా ఉన్నప్పటికి యుద్ధమైదానంలో ఉష్టేబ్ అనే మంచెపై కూర్చుని సైన్యానికి మార్గదర్శకాల నిచ్చారు.

(రోషన్ సితారే, గులాం బారి సైన్యానికి గైర్ గారు సంపుటి 2, పుట 79-82)

(అట్లన్ పుతుహాషతే ఇస్లామియా పుట 81, 100, 118, 126) (ముఅజముల్ బల్దాన్ సంపుటి 4, పుట 333, దారుల్ కుతుబుల్ ఇల్మియత్ బెహ్రాత్).

ఈ విషయాన్ని హజ్రత్ ముస్లిమ్ హౌఫ్వాద్ రజి ఈ విధముగా తెల్పినారు: హజ్రత్ ఉమర్ రజి ఖిలాఫత్ కాలంలో ఖనర్ పర్ఫేజ్ మనుమడు యజిద్ జజిద్ చక్రవర్తిగా ఎన్నుకోబడిన తరువాత ఇరాక్లో ముసల్మానులకు వ్యతిరేకముగా విస్తత స్థాయిలో యుద్ధ సన్నాలు ప్రారంభమైయ్యాయి. అందుకు వారిని ఎదురించడం కోసం హజ్రత్ ఉమర్ రజి హజ్రత్ సాఫ్ బిన్ అభీ వభాన్ రజి ఆధ్యర్యంలో ఒక సైన్యానికి పుట్టాడు. ఆపై “ మీరు ఈరాన్ చక్రవర్తితో యుద్ధం ప్రారంభముగా ప్రారంభించుటకు ముందు ఒక ప్రతినిధి బృందాన్ని ఈ విధముగా తెలిపారు. ఈ విధముగా తెలిపారు: హజ్రత్ ముస్లిమ్ హౌఫ్వాద్ రజి ఈ విధముగా తెలిపారు: హజ్రత్ ఉమర్ రజి ఖిలాఫత్ కాలంలో ఖనర్ పర్ఫేజ్ మనుమడు యజిద్ జజిద్ చక్రవర్తిగా ఎన్నుకోబడిన తరువాత ఇరాక్లో ముసల్మానులకు వ్యతిరేకముగా విస్తత స్థాయిలో యుద్ధ సన్నాలు ప్రారంభమైయ్యాయి. అందుకు వారిని ఎదురించడం కోసం హజ్రత్ ఉమర్ రజి హజ్రత్ సాఫ్ బిన్ అభీ వభాన్ రజి ఆధ్యర్యంలో ఒక సైన్యానికి పుట్టాడు. ఆపై “ మీరు ఈరాన్ చక్రవర్తితో యుద్ధం ప్రారంభించుటకు ముందు ఒక ప్రతినిధి బృందాన్ని ఈ విధముగా తెలిపారు. ఈ విధముగా తెలిపారు: హజ్రత్ ఉమర్ రజి హజ్రత్ సాఫ్ బిన్ అభీ వభాన్ రజి ఆధ్యర్యంలో ఒక సైన్యానికి పుట్టాడు. ఆపై “ మీరు ఈ విధమ

సభ్యుల నాయకుడిని దగ్గరికి రమ్మనెను. అందుకు ఆ అనుచరుడు ఎంతో వినయంగా ముందుకు వెళ్లి తన తలను వంచి మట్టి బస్తాను తన వీపుపై ఎత్తుకున్నాడు. వెంటనే వారు అక్కడి నుండి ప్రకృతు తప్పుకొని ఆ రాజ దర్వారలో నుండి వేగంగా బయటకు వెళ్లుచూ తన మిత్రులతో గట్టిగా ఇలా అన్నారు. నేడు ఈరాన్ చక్రవర్తియే తన రాజ్యపు మట్టిని తన స్వహస్తాలతో మనకు అప్పగించాడు. పదండి అని అంటూ గుర్రాలపై స్వారి చేస్తూ అక్కడి నుండి వేగంగా వెళ్లిపోయారు. ఆ చక్రవర్తి వారి మాటలు విని భయబ్రాంతులకు గుర్తెనాడు. ఆపై దర్వారలో ఉన్నవారితో వెళ్లి ఆ మట్టి బస్తాను తిరిగి తీసుక రండి అని ఆదేశించాడు. ఆపై నేను నా స్వహస్తాలతో నా రాజ్యపు మట్టిని వారికి అప్పగించాను. ఇది చాలా చెడు శకునం అని చింతించ సాగెను. కానీ అప్పటికే అనుచరులు గుర్రాలపై స్వారి చేస్తూ చాలా దూరం వెళ్లిపోయారు. కానీ చివరికి వారు అన్నట్లుగానే జరిగింది. కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత ఈరాన్ రాజ్యమంతయు మెల్లుమెల్లగా ముసల్చానుల ఆధినంలోకి వచ్చింది. ఇంత గొప్ప మార్పు ముసల్చానులలో ఎందుకు కల్గింది? ఎందుకనగా ఖుర్జెన్ బోధనలు వారి గుణగణాలు వారి అలవాట్లలో ఒక విషపాన్ని స్ఫోషించాయి. వారి గత జీవితంపై ఒక మరణం ఆపహించింది. వారిని ఉన్నత గుణగణాలు గలవారిగా, ఉన్నత సత్రవర్తన గలవారిగా తీర్చిదిద్దింది. దాని ఘలితమగా వారు ప్రపంచంలో ఇస్లాంను వ్యాపింప జేయువారైనారు. ఇస్లాం బోధనలకు అనుగుణమగా నడుచుకుంటూ స్పష్టమైన ముసల్చానులుగా తీర్చిదిద్దబడ్డారు. ఏ భయం, భ్రాంతి, ఏ అధికారం వారిని పిరికి వారిని చేయలేక పోయాయి.

(తప్పికే కబీర్ సంపుటి 6, పుట 204-205)

మెత్తానికి వారి ప్రస్తావన ఇంకా మిగిలియున్నది. ఇన్నా అల్లాహ్ తాలా తరువాత జుమాలో ప్రస్తావించెదను.

నేడు కూడ కొందరి పరోక్ష అంత్యక్రియ ప్రార్థనలు చదివింతును. వీటిలో మొదటి జనాజ గో|| బుఝించి అక్రమ గారిది. వీరు ముహమ్మద్ అక్రమ బాజ్వ నాజిర్ తాలీముల్ ఖుర్జెన్ వ వణ్ణె ఆర్జి పాకిస్తాన్ గారి సతీమణి. వీరు 25 మార్చి 2020 తేదీన 66 సం||ల వయసులో మృతి చెందారు. ఇన్నాల్లాహీ వఱన్నా అలైహి రాజిపూన్. పరిస్థితుల వలన అప్పడు జనాజ చదవలేక పోయాము. అల్లాహ్ తాలా కృపానుసారము వీరు వసియ్యత్ చేశారు. వీరికి ఇద్దరు కుమారులు ఒక కుమార్తె వున్నారు. బుఝించి అక్రమ బాజ్వ గారు తమ భర్త గో|| ముహమ్మద్ అక్రమ బాజ్వ గారితో కలిసి 15 సం||లు లైబేరియాలో నివాసమున్నారు. అప్పుడే నదర్ లజ్జ ఇమాఇల్లాహ్ లైబేరియాగా సేవలందించారు. లైబేరియాలో అంతర్జ పోరు సందర్భమున 15 రోజుల వరకు తమ భర్త, పిల్లలతో కలిసి ఆర్పీ బేరిక్స్||లో బంధించబడ్డారు. ముహమ్మద్ అక్రమ బాజ్వ గారిట్లు ప్రాశారు. ఒక జీవిత సమర్పితునితో అనగా అక్రమ గారితో 37 సంవత్సరముల కాలము ఎంతో సహానము, విధేయత, విశ్వసనీయతతో జీవితము గడిపారు. ప్రత్యేకంగా నేను లైబేరియాలో ముబల్ఫిముగా వున్నప్పుడు అమీర్గా కూడ వుంటిని. అప్పుడు 23 సంవత్సరముల పాటు నాకు శిక్షణ, ప్రచార కార్యక్రమాలలో సహకారంగా వున్నారు. అతిధులకు మర్యాదలు చేయుటతో పాటు ఇతర జమాతుల సమస్యలలో చేదోడు వాదోడుగా వున్నారు. నదర్ లజ్జ ఇమాఇల్లాహ్ లైబేరియాగా కూడ సేవలందించు అనుగ్రహము పొందారు. లైబేరియాలో మృతురాలు 15 సంవత్సరములు వున్నారు. చాలా సార్లు మలేరియా, టైఫాండ్ జ్వరము సోకినను వారు ఎంతో ఓర్చుతో నాకు తోడుగా వున్నారు. మృతురాలు తమ ఇద్దరు పిల్లలకు ఎంతో చక్కగా శిక్షణిచ్చారు. అల్లాహ్ తాలా కృపానుసారము ఇద్దరు ఎంతో విశ్వసనముతో జమాతుల ముడిపడి వున్నారు. ఒక జీవిత సమర్పితులు మన్సార్ అప్పుడ్ గారు అక్కడ ఇప్పుడు అనాధల పారశాలకు ప్రిన్సిపాల్గా వున్నారు. వారిట్లు ప్రాసిరి. నేను ఒంటరిగా వున్నంత వరకు నన్ను తమ గృహములో వుంచుకొని వరునగా మూడు నంపత్తురముల వరకు అతిధ్యమిచ్చారు. పిల్లల వల్ల, కుమారుల వలె నన్ను పెట్టుకున్నారు. అల్లాహ్ తాలా వారి సంతానమునకు వారి దుఱల వారసులుగా చేయునుగాక! వారి పుణ్యములను కొనసాగించుటకు అనుగ్రహించుగాక! క్షమించి కరుణామయతో వ్యవహారించు గాక!

రెండవ జనాజ ఇఖ్వాల్ అహ్మద్ గారిది. ఇఖ్వాల్ అహ్మద్ నాసిర్ గారు పీర్కోటి అనగా కరోండి జిల్లాకు చెందినవారు. 14 జూలై 2020 తేదీన 82 సంవత్సరముల వయసులో వీరు మృతి చెందారు. ఇన్నాల్లాహీ వఱన్నా అలైహి రాజిపూన్. వీరి కుమారుడు అక్కర్ అహ్మద్ తాహిర్ గారు బుర్జెనాఫానులో ముబల్ఫిముగా వున్నారు. వారిట్లు ప్రాసిరి. హజ్రత మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్లాం అనుచరులైన గో||. నూర్ ముహమ్మద్ గారి కుమారులు వీరు. అనగా హజ్రత మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్లాం అనుచరుల కుమారులు.

మియాం ఇమామ్ దీన్ గారు హజ్రత మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్లాం అనుచరుని మనుమలు. ఇలాగే మియాం పీర్ ముహమ్మద్ గారు, గో|| హఫిజ్ ముహమ్మద్ ఇన్సహిఫ్ గారు హజ్రత మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్లాం అనుచరుని సోదరుని కుమారులు. ఈ మృతుడు జమాతుల కార్యక్రమాలలో ఎంతో ఉత్సాహంగా పాల్గొనేవారు. చాలా సుదీర్ఘ కాలము వరకు వీరు ఆర్థిక కార్యదర్శిగా సేవలందించారు. అన్నారుల్లాహ్ జయిమ్గా కూడ వున్నారు. ఇమాముస్లాం అలైహిస్లాం కూడ వుండిరి. మురబ్బి అతావల్గా సైతం సేవలందించారు. ఒక డబ్బలో డబ్బులు విడిగా పెట్టినట్లు నేను బాల్యములో చూచితిని. నేను అడగగా ఇట్లు తెలిపిరి. చందా డబ్బులను నేను వెంట వెంటనే విడిగా పెట్టుతాను. తద్వారా నిర్దిత సమయములో చెల్లించగలను. చాలా ఉత్సాహము, స్వార్థితో ప్రచారము చేసేవారు. వారి వలన చాలా మంది సత్సార్యలు జమాతులో చేరారు. దుఱలు చేసేవారు, నమాజ్, ఉపవాసములను క్రమం తప్పకుండా ఆచరించేవారు. వీరు బుర్జెనాఫానులో నివాసముందేవారను. అందుకే నేను చాలా గట్టిగా వట్టబట్టినందుకు 2016 సం||లో వీరు బుర్జెనాఫాను వచ్చారు. ఆ పర్యటనలో జరిగిన సభలు, ఇజ్జిమాలన్నిటిలో వారు పాల్గొన్నారు. ఎంతో ఉత్సాహముతో నివాదములు చేసేవారు. సభికులను చాలా మంచిగా ఉత్సాహపరిచేవారు. తద్వారా మనశ్శాంతి పొందారు. ఎందుకనగా పాకిస్తాన్లో సుదీర్ఘ కాలము సుండి జమాతు జల్సపై ఆంక్షలు విధించబడి వున్నవి. వారి మనసులో ఒక దాహముండెను. వారు తమ భార్య బఛీరహ్ బేగం, ముగ్గురు కుమారులు, ముగ్గురు కుమార్తెలను తమ గుర్తుగా వదిలినారు.

అమీర్ మిష్సరీ ఇంచార్జి బుర్జెనా ఫాసూ ఇట్లు ప్రాశారు. అక్కడ బుర్జెనాఫానులో ఫ్రెంచ్ భాష మాట్లాడుతారు. కనుక వీరు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు భాష ఒక సమస్యగా మారినది. కానీ వారి ప్రేమ భాష ప్రతి ఒక్కరికి అర్థమయేది. వారు ప్రతి ఒక్క

ముగ్గురు కుమారులు జీవిత సమర్పితులు. ముహమ్మద్ జాఫేద్ గారు జేంబియాలో ముబల్లిఫ్సుగా సేవలందించు అనుగ్రహము పొందుతున్నారు. తల్లి మృతిచెందినప్పుడు పాకిస్తాన్ వెళ్లేకపోయారు. అల్లాహ్ తఱలా మృతురాలిని క్షమించి, కరుణించుగాక! వారి సత్కార్యములను వారి పిల్లలు కొనసాగింతురు గాక!

మరో జనాజ గో॥ ముహమ్మద్ అన్వర్ అహ్మద్ పైధ్రాబాద్ గారిది. 22 మే తేదీన 94 సం॥ల వయసులో మృతి చెందారు. ఇన్నాలిల్లాహీ వజున్నా అలైహి రాజిపూన్. వీరి కుటుంబములో అహ్మదియ్యత్ వీరి దాద షైఫ్ దావూద్ అహ్మద్ గారితో ప్రవేశించినది. ఆరంభములోనే వారి తండ్రి తమ ఇద్దరు కుమారులు అనగా ముహమ్మద్ అహ్మద్ అన్వర్ గారిని, మజీద్ అహ్మద్ గారిని విద్యాభ్యాసం కొరకు ఖాదియాన్ పంపారు. ఖాదియాన్లో మినారతుల్ మసీహులో అజాన్ ఇచ్చే అనుగ్రహము కూడ వీరికి లభించినది. ముహమ్మద్ అహ్మద్ గారు మెదటి నుండే హాజుత్ ఖలీఫతుల్ మసీహిస్సాని రజియల్లాహు అన్వచు సత్కంగములో వుండు అనుగ్రహము పొందారు. దేశ విభజన తర్వాత హజుర్త్ కలిసి రభ్యా వచ్చేశారు. అనంతరం హాజుత్ ఖలీఫతుల్ మసీహిస్సాలిన్ రహ్మానుల్లాహుకు ట్రైవర్ కూడ పని చేశారు. అనంతరం వారు ఫిజిక్ ఎద్దుకేషన్లో తమ విద్యుత్ పూర్తి చేసుకున్నారు. డిప్లోమా తర్వాత ఉర్దూలో, ఇస్లామియాత్ ఉపాధ్యాయులుగా వుండిరి. 1988 సం॥లో పాకిస్తాన్ నుండి జర్రుని వలసవచ్చారు. అనంతరం 2009 సం॥లో అక్కడి నుండి ఇంగ్లాండ్కు వచ్చేశారు. తర్వాత ఇక్కడే వుండి పోయారు. మృతునికి నలుగురు కుమారులు, ఇద్దరు కుమారెలున్నారు. అందరు వివాహితులే. ఖజా బోర్డ్ జర్రుని ఉపాధ్యాక్షులుగా కూడ వుండిరి. ఒకప్పుడు జమాతుల్ జర్రుని అడిటర్గా వుండిరి. వారి కుమారె అమ్ముల్ మజీద్ గారిట్లు ప్రాశారు. నా తండ్రి దుఱల నిధిగా వుండిరి. వారు తమ జీవితములో కేవలం నమాజ్. ఖుర్జాన్, ఉపవాస ప్రతము, భిలాఫత్ సేవ చేయడమే పనిగా పెట్టుకొనిరి. పిల్లలందరమైన మాకు కూడ ఇదే బోధించారు. అల్లాహ్ తఱలా వారిని కరుణించి క్షమించుగాక!

నేటి చివరి జనాజ గో॥ సలీమ్ హసన్ అల్జాబీ కీర్తి శేషపులు గారిది. వీరు సిరయా నివాసులు. 30 జూన్ తేదీన 90 సం॥ల వయసులో మృతి చెందారు. ఇన్నాలిల్లాహీ వజున్నా అలైహి రాజిపూన్. వారి కుమారె లుబ్బా అల్జాబీ గారు, వారి మనుమరాలు హిబ్బుహ్ అల్జాబీ గారు డా॥ బిలాల్ తాహిర్ గారి భార్య ఇక్కడ ఇంగ్లాండ్లో వుంటారు. వారిట్లనిరి. సలీమ్ జాబీ గారు 1928 సం॥ డిసంబర్లో దమిష్ గ్రామీణ ప్రాంతములో జన్మించారు. 18 సం॥ల వయసులో జాబీ గారికి అహ్మదియ్యత్ పరిచయం ఒక సాధారణ అహ్మది వ్యవసాధారుడు గో॥ అబూజహోబ్ గారి ద్వారా ఏర్పడినది. కనుక జాబీ గారు ఇస్లాహర్ చేయగా స్వప్నములో వారు హాజుత్ మసీహ్ హోహ్ద అలైహిస్సులాంను చూసి, స్వప్నములోనే బైతుల్ చేశారు. అనంతరం అబూజహోబ్ గారు వారికి ఇస్లామీ ఉసూల్కి ఫిలాసఫీ పుస్తక అరబీ అనువాదమిచ్చారు. ఆ పుస్తకముపై హాజుత్ మసీహ్ హోహ్ద అలైహిస్సులాం చిత్రమును చూసి అప్పటి సిరయా అహ్మదియ్య జమాతుల్ అమీర్ గో॥ మునీరుల్ హాస్సీ గారి వద్దకు చేరుకొని బైతుల్ చేశారు. వారి కుటుంబము తరపున, తండ్రి గారి ద్వారా చాలా వ్యతిరేకత ఎదురైనది. కానీ మృతుడు నిలకడగా వుండిరి. అనంతరం హాజుత్ ఖలీఫతుల్ మసీహిస్సాని హాయాంలో వారికి పాకిస్తాన్ వెళ్లే అవకాశము లభించినది. అక్కడ హాజుత్ ముస్లిహ్ హోహ్ద పర్యవేక్షణలో రభ్యాలో ఆరు సంవత్సరములు గడిపారు. అక్కడే ధార్యిక విద్య పొంది, ఉర్దూ భాష కూడ నేర్చుకున్నారు. హాజుత్ ముస్లిహ్ హోహ్ద ఆదేశముతో వారి వివాహము పాకిస్తాన్లో అయినది. హజుర్ వారి నికాహ్ చదివించారు. వారి భార్య పాకిస్తాన్ నివాసురాలు. మృతుని మనుమరాలు హిబ్బుహ్ జాబీ గారిట్లు ప్రాశారు. మా దాద ఎల్లప్పుడు మాకు హిబ్బిథోధ చేసేవారు, మా విద్య, శిక్షణ కొరకు సమయము కేటాయించేవారు. ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి, భిలాఫత్ ముదిపడి వుండుట గురించి ఎక్కువ పట్టుబట్టేవారు. వారి సతీమణి కొన్ని సంవత్సరముల క్రితం మృతి చెందారు. వారికి ఆరుగురు పిల్లలున్నారు. ఒక కుమారుడు వైద్యుడు. నయాముల్ జాబీ గారు కొన్ని సంవత్సరముల క్రితం అపహరణకు గురైనారు. ఇప్పటి వరకు వారి ఆచాకి తెలియరాలేదు. వసీముల్ జాబీ గారు పోలాండ్లోనే జమాతుల్ సభ్యులు. వీరు హిబ్బుహ్ జాబీ గారి తండ్రి. ఇంకా ఇద్దరు కుమారెలు, ఇద్దరు కుమారులు సిరయాలోనే

వుంటున్నారు. హిబ్బుహ్ జాబీ గారు ఇక్కడ జమాతుల్ సేవలు అనగా పుస్తకముల అనువాదములో మంచి సలహాలు ఇస్తుంటారు. వని చేస్తున్నారు. భర్త మియా తాహిర్ బిలాల్ గారు అనువాదము చేస్తుంటారు. వీరు భర్తకు సహకరిస్తారు. అల్లాహ్ తఱలా వీరి వినప్రతలో శుభము కల్గించుగాక! వారి జ్ఞానమును మరింత పెంచుగాక!

వారి కుమారె లుబ్బా అబ్దుల్ భాబీర్ అల్జాబీ గారిట్లు ప్రాశారు. దురాచారములను పాటించకూడదని మాకు హిబ్బిథోధ చేసేవారు. అల్లాహ్తో సంబంధము, ప్రచారము గురించి చెప్పేవారు. పేదల కొరకు చాలా ఖర్జు చేసేవారు. మృతుని ద్వారా సిరయా, లెబ్బున్లో చాలా మంది బైతుల్ చేశారు. వీరిలో క్రెస్తువులు కూడ వున్నారు. ఇంకా ఇట్లు ప్రాసిరి. భిలాఫత్ తో ఎల్లప్పుడు ముదిపడివుండాలని, వర్తమాన ఖలీఫాల ఉపదేశములను పాటించాలని, ప్రచారములో అలసత్వము పాటించరాదు, సదా ప్రతి పని కొరకు దుఱి చేయవలెను, సత్య మార్గములో హింసకు తల్గుకూడదని వారు మాకు చివరి ఉపదేశము చేశారు. లెబ్బున్ జమాతుల్ సదర్ ఉమరుల్ అమ్ గారిట్లు ప్రాశారు. అహ్మదీయులతో పరిచయము కాక ముందు మేము సలీముల్ జాబీ మృతుని పుస్తకములను చదివేవారము. అందులో వర్తమాన ఇమామ్ అవతరణ, వారి జమాతుల్ గురించి సంజ్ఞలు వుండేవి. మేము ఇవన్ని చదివిన తర్వాత వారు మాకు హాజుత్ మసీహ్ హోహ్ద అలైహిస్సులాం, వారి జమాతుల్ గురించి తెలిపారు. అనంతరం బైతుల్ చేయమని అనేవారు. ఇది వారి ఒక ప్రత్యేక పద్ధతి. అన్ని చోట్ల ఇదే సఫలమగుని అనలేము. వారు ఈ విధంగా ప్రచారము చేశారు. ఇలా చాలా మందిని అహ్మదీయులుగా మార్చారు. ఇప్పుడు నా పుస్తకములను విడిచి హాజుత్ మసీహ్ హోహ్ద అలైహిస్సులాం, వారి ఖలీఫాల, జమాతుల్ పుస్తకములు చదవడంని మాకు చెప్పారు.

లెబ్బున్లోని ప్రారంభ అహ్మదీయులమైన మేము మృతుని ద్వారానే బైతుల్ చేశాము. కనుక ఈ విషయములో మేము వారి ఉపకారమును అంగీకరిస్తున్నాము, వారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాము, వారి కొరకు దుఱి చేస్తుంటాము. సిరయా నివాసులై ప్రస్తుతం కెనాడలో వుంటున్న ముతజిల్ ఖజఫ్ గారు ఇట్లు ప్రాసిరి. నేను సిరయాలో ఒక లోకల జమాత

జూమా హైసంగము

నేడు ఉదయం మనము పండుగ నమాజ్ కూడ చదివినాము. నేడు జూమా కూడ. పండుగ, జూమా రెండు ఒకే రోజు వచ్చినప్పుడు ఇష్టమున్న వారు జూమా చదవవచ్చును లేదా జూహర్ నమాజ్ చదవ వచ్చునని హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం ఆదేశము గలదు. కాని మేము మాత్రము జూమాయే చదువుతామని వారొక సందర్భమున ఉపదేశించారు. వారు జూమా చదివిరి.

హజ్రత్ అబ్దుల్ మసీహ్ మౌహుద్ అలైహిస్సులాతు వస్తులాం కొన్ని పంక్తులను సేకరించాను. వీటిలో హజ్రత్ అబ్దుల్ మసీహ్ మౌహుద్ అలైహిస్సులాతు వస్తులాం తమ అవతరణ ఉధేశ్యమును ప్రస్తావించారు. తమ సంస్థ గురించి, హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లంను భాతమున్నబియ్యాన్గా నమ్ముతున్నట్లు. వాస్తవ రీతిలో సజీవ ప్రవక్త వారే అని చాలా విజ్ఞానవంతమైన విషయములు తెలిపారు.

నా రాకు రెండు ఉధేశ్యములున్నట్లు. ముస్లిములు కొరకు వారు నిజమైన ధర్మభద్రత, పవిత్రతను స్థాపించుకోవలెను. ముస్లిములుగా అల్లాహ్ తఱలా కోరిన విధంగా వారు స్వచ్ఛమైన ముస్లిములు కావలెను. సంపూర్ణ విధేయతతో వారు అల్లాహ్ తఱలా ఆదేశములను పాటించవలెను. క్రైస్తవుల కొరకు రెండవ ఉధేశ్యము వారు ఇట్లు చెప్పారు. క్రైస్తవుల కొరకు శిలువను ధ్వంసము చేయట, వారి కృతిమ దేవుడు కనిపించకుండా పోవడము. ప్రపంచము బొత్తిగా అతణ్ణి మరచిపోవలెను. ఏకేశ్వరుడైన అల్లాహ్ ను ఆరాధించవలెను.

రెండు పండల కంటే అధిక దేశములలో వినప్పులు వున్నట్లు, వారి బైత్తతో చేసిన వారున్నట్లు మనము నేడు చూస్తున్నాము. వారు చెప్పినప్పుడు పండలలో పుంటారని చెప్పారు. అల్లాహ్ తఱలా కృపానుసారము నేడు ప్రతి సంవత్సరం లక్షలలో బైత్తతలు అగుతున్నట్లు. ప్రజలు ప్రాపంచిక మలినము నుండి బయటకు వచ్చి, నిజమైన పవిత్రత పొందాలని, దేవదూతల పలె జీవితము గడపాలనేదే ఈ సంస్థ స్థాపన ముఖ్య ఉధేశ్యము.

వారి అలైహిస్సులాం ఈ ఆదేశము మేరకు మన స్థితులను సరియైన ఇస్లాం స్థితిలోకి మార్చుకొనుట మన కర్తవ్యము. శత్రువు నోరు మూయించడానికి, శత్రువుపై విజయము సాధించుటకు ఇదే నిజమైన మార్గము.

ఈ మహో గొప్ప ప్రవక్త ప్రపంచములో రానిచో ప్రపంచములో అవతరించిన చిన్న చిన్న ప్రవక్తలు ఉధా॥ యూనస్, అయ్యాబ్, మరియుమ్మ కుమారుడు మసీహ్, మలాకి, యహో, జకరియా మెదలగు వారి సత్యము కొరకు మన వద్ద ఎలాంటి నిదర్శనము లేకుండెను. వాస్తవానికి అందరు దైవ సమీపులు, ప్రియులే. ఏరు కూడ ప్రపంచములో నత్యముగా భావించబడుట ఈ ప్రవక్త ఉపకారమే. అల్లాహుమ్మ సల్లి వసల్లిమ్ వబారిక్ అలైహి వ ఆలిహి అజ్ఞయాన్, వ అభిరు దావానా అనిల్ హండు లిల్లాహి రబ్బిల్ అలమీన్.

**సయ్యద్ అమీరుల్ మోమినీన్ హజ్రత్ మిర్జా మస్తూర్ అహ్మద్ భలీఫతుల్ మసీహుల్ భామిన్ అయ్యదహుల్లాహు తఱలా బినస్సిహిల్ అజీజ్
క్రీ.శ 31 జూలై 2020,(31 పథా 1399 హి.ఎ) తేదిన మస్సిద్ ముబారక్ ఇస్లామాబాద్లో ప్రసంగించిన జూమా భుత్సా.**

أَشْهَدُ أَنَّ لِلَّهِ إِلَهٌ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ۔ أَللَّهُمَّ الرَّحِيمُ۔ مَلِكُ يَوْمِ الدِّينِ۔
 إِيَّاكَ تَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ۔ إِهْبِنَا الْصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ۔
 صَرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ۔

నేడు ఉదయం మనము పండుగ నమాజ్ కూడ చదివినాము. నేడు జూమా కూడ. పండుగ, జూమా రెండు ఒకే రోజు వచ్చినప్పుడు ఇష్టమున్న వారు జూమా చదవవచ్చును లేదా జూహర్ నమాజ్ చదవ వచ్చునని హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం ఆదేశము గలదు. కాని మేము మాత్రము జూమాయే చదువుతామని వారొక సందర్భమున ఉపదేశించారు. వారు జూమా చదివిరి. (సున్న ఇబ్రైమ్ మాజూ, కితాబుల్ ఇబ్రామతు స్పులాత్, బాబ్ మా జాతు ఫిమా ఇజ్జిమాతల్ ఇదైన్ ఫి యోమిన్ హాదీన్ 1310, 1311, 1312)

అందుకే దీని ఆధారంగా నేను అమీర్ గారికి ఇట్లు సూచించాను. జూమా నమాజ్ చదవకుండా జూహర్ నమాజ్ చదవ దలచిన వారు జూహర్ నమాజ్ సామూహికంగా చదవ వగలరు. అయినను ఇప్పటి పరిస్థితుల కారణంగా మస్సిదులో ఎక్కువ మంది గుమికూడ లేరు. గృహములలో వున్నచో, సమయము కూడ లభించినచో గతములో గృహములలో జూమా నమాజ్ చదివినట్టే ఇప్పుడు కూడ చదవ వచ్చును, చదవండి. సమయము లేనివారు జూహర్ నమాజ్ కూడ చదవ వచ్చును. కాని ఇక్కడ మేము హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం ఆచరణ మనకు లభిస్తుంది. (సేకరణ భుత్సాతే మోమూద్, సంపుటి 2, పుట 208-210, భుత్సా ఈదుల్ అజ్హిహియ, ప్రసంగం ఫిబ్రవరి 11, 1938).

ఇట్లు బదులిచ్చిరి. మన అల్లాహ్ పోషకుడు, దాత మనకు రెండు పండుగలు ప్రసాదించెను. నెయ్యతో చేసిన రెండు చక్కటి చపాతీలు లభించినప్పుడు అందులోని ఒక దానిని ఎవడు తిరస్కరించును. ఏదేని ప్రత్యేక ఇబ్బంది ఎదురైతే తప్ప అతడు రెండింటిని తీసుకొనును. అందుకే ఏదేని ఇబ్బంది ఎదురైనచో జూమా నమాజ్ చదవకుండా జూహర్ నమాజ్ చదవవచ్చునని హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం అనుమతించారు. కావున ఎవరైనా సరే అతనిని నిందించికూడదు. రెండు సమాజులను అనగా పండుగ నమాజ్తో పాటు జూమా నమాజ్ కూడ చదివే అవకాశము కొండరికి లభించును. ఏరు వెనులుబాటును ఉపయోగించుకోలేదని ఎవరు నిందించకూడదు. వెలుసుబాటు లభించినది. కాని మేము జూమా నమాజ్ చదవుతామని హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం ఆచరణ మనకు లభిస్తుంది. (సేకరణ భుత్సాతే మోమూద్, సంపుటి 2, పుట 208-210, భుత్సా ఈదుల్ అజ్హిహియ, ప్రసంగం ఫిబ్రవరి 11, 1938).

నేను చెప్పినట్లు మేము జూమా చదవుతున్నాము. కాని నేను భుత్సా సంక్లిష్టంగా ఇచ్చేదను. ఇందుకు నేను హజ్రత్ అబ్దుల్ మసీహ్ మౌహుద్ అలైహిస్సులాతు వస్తులాం కొన్ని పంక్తులను సేకరించాను. వీటిలో హజ్రత్ అబ్దుల్ మసీహ్ మౌహుద్ అలైహిస్సులాతు వస్తులాం తమ అవతరణ ఉధేశ్యమును ప్రస్తావించారు. తమ సంస్థ గురించి, హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం భాతమున్నబియ్యాన్గా నమ్ముతున్నట్లు. వాస్తవ రీతిలో సజీవ ప్రవక్త వారే అని చాలా విజ్ఞానవంతమైన విషయములు తెలిపారు. మనము హజ్రత్ మసీహ్ మౌహుద్ అలైహిస్సులాతు వస్తులాంను విశ్వసించి హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం స్థాయించినప్పుడు స్థాయించును. అంతస్తును తగ్గిస్తున్నాము. కాని ఇప్పుడు పాటు జూమా నమాజ్ చదవకుండా జూహర్ నమాజ్ చదివిన వారు జూమా చదవవచ్చునని హజ్రత్ ముహమ్మద

హృదయములు కూడ ఇలాగే సాక్ష్యమిస్తూ హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహి వసల్లం పద్ధతిని ఆచరించునట్లు చేసినచో నిసంగా ఇది చాలా గొప్ప విషయము. కానీ వారి కర్మలు వారిని హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహి వసల్లం ఇచ్చిన బోధనల నుండి చాలా దూరముగా ఉన్నాయి. ఒకవేళ హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహి వసల్లం కాలమునకు తిరిగి వెళ్లి వారు చెప్పిన ఆ బోధన, వారు చూపిన ఆ ఆదర్శమును అలవర్షకొన్నచో ముస్లిములు పరస్పరం ముస్లిముల తలలు నరుకోర్చరు. ఈ కాలపు ఇమామ్ అయిన హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహి వసల్లం నిజమైన దాసుని బైతుల్ పరుగితుకుంటూ చెప్పి చేసేవారు.

భాతమున్నబియ్యాన్ అనే పదము తప్పక ప్రాయవలెనని తీర్మానించి ఫున కార్యము చేశారని, అహ్మదీయుల మార్గములో పెద్ద ఆటంకము సృష్టించారని వీరు భావిస్తున్నారు. అహ్మదీయులే భాతమున్నబియ్యాన్ అత్యంత గొప్ప భావము కలగి వున్నారని ఈ బుద్ధిహీనులకు తెలియదు. ఈ భావము మనకు హజుత్ మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్నులాం అందించారు. హజుత్ మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్నులాతు వస్తులాం పదములలో వున్న శక్తికి సమీపమునకు కూడ వీరు చేరుకోలేరు. వారి క్షణం క్షణం, పనిలో హజుత్ భాతముల్ అన్నియా ముహమ్మద్ ముస్తఫా సల్లల్హహు అలైహి వసల్లం పట్ల ప్రేమాభిమానము తొణికిసలాడుతుంది. వీరి ఆలోచనలు కూడ అక్కడి వరకు చేరుకోలేవు. ఈ విషయము గురించి హజుత్ మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్నులాం అనేక ఆదేశములు గలవు, వ్యాసములు గలవు, ఉపదేశములు గలవు. ఇప్పుడు ఉదాహరణగా కొన్నింటిని నేను తెలుపుతాను. తమ అవతరణ ఉద్దేశము, సంస్కరితమైన ఆధిక్యములను ఉన్నారు. విరోధులను సంబోధిస్తు ఇట్లనిరి.

నా రాకకు రెండు ఉద్దేశములున్నాని. ముస్లిముల కొరకు వారు నిజమైన ధర్మబద్ధత, పవిత్రతను స్థాపించుకోవలెను. ముస్లిములుగా అల్లాహ్ తఱలా కోరిన విధంగా వారు స్వచ్ఛమైన ముస్లిములు కావలెను. సంపూర్ణ విధేయతతో వారు అల్లాహ్ తఱలా ఆదేశములను పాటించవలెను. క్రైస్తవుల కొరకు రెండవ ఉద్దేశము వారు ఇట్లు చెప్పారు. క్రైస్తవుల కొరకు శిలువను ధ్వంసము చేయుట, వారి కృతిము దేవుడు కనిపించకుండా పోవడము. ప్రపంచము బొత్తిగా అతణ్ణి మరచిపోవలెను. ఏకేశ్వరుడైన అల్లాహ్ ను ఆరాధించవలెను. ఇట్లనిరి. నా ఈ ఉద్దేశములను చూసి ఈ ప్రజలు ఎందుకు నన్ను వ్యతిరేకిస్తున్నారు? సహజ దాంబికముతో చేసిన పని, ప్రాపంచిక మలిన జీవితముతో జీవితము గడిపినచో వారు స్వయంగా ఈ విషముతో నాశనమైపోతారు. నా హృదయములో ఎలాంటి దాంబికమున్నచో, మలినమున్నచో ఇటువంటి పనులలో శుభము కలుగదు. వాటి వలన వాటి ఫలితములు తక్షణవే బహిర్గతమగును. అలా నాశనమైపోతారు, అంతమైపోతారు. ఇట్లనిరి. అనత్యాదు ఎన్నడైనా సఫలమగునా? ○భిమ్యఫ్రీస్మేర్మోహ్క్రిష్టిల్పత్తు! (అల్ మోమినున్: 29) అనగా నిశ్చయముగా అల్లాహ్ తఱలా హద్దులు మీరిన వానికి, ఎక్కువ అబద్ధములాడు వానికి ఎన్నటికి విజయము కలిగించదు. ○భిమ్యఫ్రీస్మేర్మోహ్క్రిష్టిల్పత్తు! ఇట్లనిరి. అనత్యుని అనత్యమే అతని వినాశనానికి సరిపోతుంది. అనత్య వ్యక్తిని నాశనము చేయుటకు అతని అనత్యమే సరిపోతుంది. కానీ అల్లాహ్ తఱలా వైభవము, అతని ప్రవక్త శుభముల బహిర్గతము, సాక్ష్యము కొరకు, అల్లాహ్ తఱలా తన స్వహస్తముతో నాటిన మొక్కను స్వయంగా దేవదూతలు రక్షించెదరు. ఇది దాసుల వని కాదు. అల్లాహ్ తఱలా ఈ వనిని ప్రారంభించినప్పుడు దీనిని దేవదూతలు రక్షించురు. దీనిని నిలిపివేసే వారెవరున్నారు? ఇదొక సపాలు. ఎంత వ్యాతిరేకించినను అల్లాహ్ తఱలా కృపానుసారము అహ్మదియ్య జమాత్ అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఇట్లనిరి. నా సంస్కరితమైన వ్యాపారమైనచో ఇది నామరూపాల్మేకుండా అంతమై పోయేది. కానీ ఇది అల్లాహ్ తఱలా తరపుననే గలదు. కావున ప్రపంచం మొత్తం దీనిని వ్యతిరేకించినను ఇది పెరుగును, వ్యాపించును. దేవదూతలు దీనిని రక్షించురు. నా వెంట ఒక్క వ్యక్తి కూడ వుండనిచో ఇట్లనిరి. ఒక్క వ్యక్తి కూడ నా వెంట లేకున్నచో, ఎవరు నాకు సహాయం చేయకున్నను ఈ సంస్కరితమునని నేను నమ్మతున్నాను. ఇట్లనిరి. నేను వ్యతిరేకించును వట్టించుకోను. అది జిరుగుతూనే

వుంటుంది. నా సంస్కరితములో కొరకు ఇది కూడ అనివార్యమని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రపంచములో అల్లాహ్ తఱలా అవతార పురుషుడు, ఉత్తరాదికారి వచ్చినప్పుడల్లా ప్రజలు అతనిని వ్యతిరేకించకుండా అంగీకరించినట్లు ఎన్నడు జరగ లేదు. ప్రపంచ పరిస్థితి చాలా విచిత్రంగా వుంది. మానవుడు ఎంతటి సత్యమైన స్వభావము కలిగి వున్నను ఇతరులు అతనిని వెంబడించడం వదిలిపెట్టరు. వారు వమర్పిస్తానే వుంటారు. అల్లాహ్ తఱలా కృపానుసారము మన సంస్కరితముని పుస్తకం ఆరు కాయలుగా అభివృద్ధి చెందుతుంది.

రెండు పందల కంటే అధిక దేశములలో వినమ్రులు వున్నట్లు, వారి బైతుల్ చేసిన వారున్నట్లు మనము నేడు చూస్తున్నాము. వారు చెప్పినప్పుడు పందలలో వుంటారని చెప్పారు. అల్లాహ్ తఱలా కృపానుసారము నేడు ప్రతి సంవత్సరం లక్షలలో బైతులు అగుతున్నాయి. ప్రజలు ప్రాపంచిక మాలినము నుండి బయటకు వచ్చి, నిజమైన పవిత్రత పొందాలని, దేవదూతల వలె జీవితము గడపాలనేదే ఈ సంస్కరితముని స్థాపన ముఖ్య ఉద్దేశము. (మల్హుజాత్ సంపుటి 8, పట 148-149).

వారి అలైహిస్నులాం ఈ ఆదేశము మేరకు మన స్థితులను సరియైన ఇస్లాం స్థితిలోకి మార్చుకొనుట మన కర్తవ్యము. శత్రువు నోరు మూలించడానికి, శత్రువుపై విజయము సాధించుటకు ఇదే నిజమైన మార్గము.

తమతో తమ జమాత్ సంపూర్ణ విశ్వాసము, హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహి వసల్లం పట్ల నిజమైన విధేయతను తెలుపుతు హజుత్ అభ్యస్ మసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్నులాం ఇట్లనిరి.

నేను నిజముగా తెలుపుతున్నాను, అల్లాహ్ తఱలా ప్రమాణము చేసి చెప్పున్నాను. నేను, నా జమాత్ ముస్లిములమే. ఒక నిజమైన ముస్లిం విశ్వసించినట్లే హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహి వసల్లంను విశ్వసించెదము. ఇస్లాం హద్దులను ఒక్క అడుగు దాటడం కూడ వినాశనమని నేను నమ్మతాను. ఒక వ్యక్తి ఎంత వరకు శుభములు, అనుగ్రహములు పొందవచ్చునో, ఎంత వరకు దైవ సామీప్యము పొందవచ్చునో అదంతా హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహిస్నులాం ఇదే శరీరముతో ఆకాశమునకు చేరుకున్నారని, ఇప్పటి వరకు బ్రాతికి వున్నారని నేను నమ్మననే విషయము కూడ సత్యమే. ఎందుకనగా ఈ విషయమును నమ్మించో హజుత్ ముహమ్మద్ సల్లల్హహు అలైహి వసల్లం తప్ప మరో సన్మార్గము లేనే లేదు. మసీహ్ అలైహిస్నులాం ఇదే శరీరముతో ఆకాశమునకు చేరుకున్నారన

EDITOR SYED RASOOL NIYAZ Mobile. :+91 9493113322 SUB EDITOR: MUHAMMAD AKBAR Mobile. :+91 9948692101 e-mail: badartel001@gmail.com	REGISTERED WITH THE REGISTER OF THE NEWS PAPERS FOR INDIA AT NO: PUNTEL/2016/68817 Weekly BADAR Distt: Gurdaspur (Pb.) INDIA Qadian - 143516 POSTAL REG NO GDP-38/2020-2022, Vol. 5. Thursday, 03 SEP2020 Issue No. 36.	MANAGER NAWAB AHMAD Mobile. : +91 94170-20616 e-mail:managerbadrqnd@gmail.com website:www.akhbarbadrqadian.in www.alislam.org/badr
---	---	--

ANNUAL SUBSCRIPTION:Rs.500/- (Per Issue: 9/-) (WEIGHT: 20-50, grms / issue)

మీరు ఇలాగే కన్నీరు పెట్టుకుంటే మాకు ఎలాంటి బాధ కలిగేది కాదు. కానీ బాధాకరమైన విషయమేమనగా భాతమున్నబియ్యాన్, ఇహపరలోక నాయకుల గురించి మీరు మరణమును ఎంతో సంతోషంగా అంగికరిస్తారు. తనను తాను హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఘాలేన్ (బూట్ త్రాడు) కట్టటకు కూడ అనర్పుడనని ప్రకటించుకున్న వ్యక్తి గురించి బ్రతికే వున్నాడని నమ్ముతారు. అతని గురించి మరణము అనే పదమును చెప్పగానే మీకు కోపం వస్తుంది. హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇప్పటికి బ్రతికి వుంటే ఎలాంటి అభ్యంతరము ఏర్పడేది కాదు. ఎందుకనగా వారు ప్రపంచములోనే సాటిలేని శాసనమును తీసుకొని వచ్చిరి. వారు చూపించిన ఆచరణలను ఆదమ్ నుండి ఇప్పటి వరకు ఎవరు ఉదాహరణ, ఆదర్శముగా చూపలేరు. నేను మీతో నిజముగానే చెప్పున్నాను. ప్రపంచానికి హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఉనికి అవసరమును లేకుండిను. వారెంత గౌప్య పవిత్రత్వం వ్యక్తులనగా వారు మృతి చెందినప్పుడు అనుచరులు పిచ్చివారిగా మారిపోయిరి. ఎంతగా అనగా ఎవరైనా హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను మృతుడని అన్నాచే నేను అతని తల నరికి వేస్తానని హాజైత్ ఉమర్ ఖుద్దము తీసుకొని అరుస్తుండిరి. ఈ ఉద్దేశక పరిస్థితిలో అల్లాహ్ తలలూ హాజైత్ అబూ ఒకర్కు ఒక ప్రత్యేక కాంతి, దూరధ్యాప్తి ప్రసాదించెను. అందరిని ప్రోగు చేసి వారొక ప్రసంగము చేసిరి. అక్కడ ఈ సూక్తిని పరించిరి. **وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَقَ مِنْ قَبْلِهِ لَّا يُنَزَّلُ عَلَيْهِ مِنْ آنَاءِ السَّمَاوَاتِ** (ఆలే ఇమ్రాన్ : 145) అనగా హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఒక ప్రవక్త మాత్రమే. వారి కంటే పూర్వము అవతరించిన ప్రవక్తలందరు మృతి చెందారు. ఇట్లనిరి. హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పరమపదించినప్పుడు అనుచరులందరు అక్కడే పున్న స్థితిలో హాజైత్ అబూబకర్ సిద్ధిఫ్ ఈ సూక్తిని ఎందుకు చదివారు, దీనితో వారి కోరిక, ఉద్దేశమేమిటి? అని మీరు గ్రహించి, ఆలోచించి చెప్పండి. నేను నిస్సందేహంగా చెప్పున్నాను. మీరు ఈ విషయమును నిరాకరించలేరు. హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తీవ్ర బాధ కలిగెను. ఆ మరణమును ముందస్తుగా, అనందర్థమైనదిగా భావించిరి. హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరణ వార్తను వినుటకు వారు ఇష్ట పడలేదు. హాజైత్ ఉమర్ లాంటి గౌప్య స్థాయి గల అనుచరులు ఇంత ఉద్దేశకములో వుండగా ఈ సూక్తి తప్ప మరేది వారి ఆగ్రహమును చల్లార్జులేక పోయెను. హాజైత్ ఈసా బ్రతికి వున్నారనే విషయము వారికి తెలిసినవో లేదా నమ్మకమున్నచో వారు సజీవుగానే మరణించేవారు. వారు హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పట్ల అమితాభిమానము కలిగి వుండిరి. వారి జీవితము తప్ప మరెవరి జీవితమును వారు భరించలేరు. కావున వారెలా చూస్తు చూస్తు వారిని మృతునిగా చూస్తు, మసీహాని బ్రతికి పున్నట్లు ఎలా నమ్మగలరు. అనగా హాజైత్ అబూబకర్ ప్రసంగము చేసినప్పుడు వారి కోపము తగ్గిపోయినది. అప్పుడు అనుచరులు మదీనా వీధులలో ఈ సూక్తిని చదువుకుంటూ తిరిగేవారు. ఈ సూక్తి నేడే అవతరించినప్పిని వారు భావించేవారు. అప్పుడు హాస్సాన్ బిన్ సాబిత్ ఒకశేక పద్మము ప్రాసిరి. అందులో వారిట్లనిరి.

فَعَيْتَ عَلَيْكَ الْجَافِرُ
فَعَلَيْكَ كُنْتُ أُحَادِرُ

كُنْتَ السَّوَادِ لِنَاجِرِي
مَنْ شَاءَ بَعْدَكَ فَلَيْمِيْثُ

అందరు చనిపోయారని పై సూక్తి తెలిపినందున ఇక ముందు ఎవరి మరణమును పట్టించుకోనని హాస్సాన్ బిన్ సాబిత్ ఒకశేక పద్మము ప్రాసిరి. ముహమ్మద్

సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరణము కంటే ఎక్కువ మరెవరి మరణము అనుచరులను బాధించ లేదు. వారి విషయమును భరించ లేక పోయారు. ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మృతి చెందినప్పుడు ప్రపంచములో జరిగిన మొదటి ఏకాభిప్రాయమిది. ఇందులో హాజైత్ ముసీహ్ మరణము గురించి కూడ ఏకగ్రీవ తీర్మానము జరిగెను.

(లెబ్బర్ లుధియాన, రుహోని ఖజాయిన్ సంపుటి 20, పుట 260-262) (మల్హాజాత్ సంపుటి 8, పుట 224-227)

హాజైత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం స్థాయి అంతస్తును తెలుపుతు మరొక సందర్భమున హాజైత్ అణ్ణన్ ముసీహ్ మౌహాద్ అలైహిస్సులాతు వస్తులాం ఇట్లనిరి.

తమ ఉనికి, తమ లక్షణములు, తమ కర్మలు, తమ పనులు, తమ ఆధ్యాత్మిక, విప్రతి శక్తుల వేగపంతమైన నదితో సంపూర్ణ ఆదర్శము, విజ్ఞాన, ఆచరణ, సత్యమైన, అనుకూల ఉదాహరణ చూపిన వ్యక్తియే పరిపూర్ణ మానవులనబడిరి. దేనిని వీడలేదు. విజ్ఞాన, ఆచరణమైనది కూడ. సత్యపు ప్రమాణములను కూడ, నిలకడ కూడ, జ్ఞానము, విజ్ఞానము కూడ ఎంతో ఆదర్శముగా చూపి సంపూర్ణ మానవులనబడిరి. ఇంకా ఇట్లనిరి. అందరికంటే ఎక్కువ పరిపూర్ణలు, అందరికంటే ఎక్కువ సంపూర్ణదు, పరిపూర్ణ ప్రవక్త సంపూర్ణ శుభములతో వచ్చిరి. వారి ఆధ్యాత్మిక అవతరణ, ఉద్ధవము వలన ప్రపంచములో మొదటి ప్రశయము సంభవించెను. మృత్యువువాత పద్ధ ఒక ప్రపంచము వారి రాకతో ప్రాణము పోసుకొనెను. అనగా ఆధ్యాత్మిక జీవితము వారికి లభించెను. ఆ పిప్రతి ప్రవక్త పిప్రతి ఇమామ్, ప్రవక్తలలో ఉత్తముడు, ప్రవక్తలకే గర్వ కారణము అయిన హాజైత్ ముహమ్మద్ ముస్తఫా సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం. ఓ అల్లాహ్! నువ్వు ప్రపంచము మొదలైనపుటి నుండి ఎవరిపై పంపని కరుణ, శాంతిని ఈ పిప్రతి ప్రవక్తపై పంపుము. ఈ మహో గౌప్య ప్రవక్త ప్రపంచములో రానిచో ప్రపంచములో అవతరించిన చిన్న చిన్న ప్రవక్తలు ఉడా॥ యూనుస్, అయ్యాబ్, మరియు కుమారుడు మసీహ్, మలాకి, యహ్యే, జకరియా మొదలగు వారి సత్యము కొరకు మన వద్ద ఎలాంటి నిదర్శనము లేకుండిను. వాస్తవానికి అందరు దైవ సమీపులు, ప్రియులే. వీరు కూడ ప్రపంచములో సత్యయుగా భావించబడుట ఈ ప్రవక్త ఉపకారమే. అల్లాహుమ్ము సల్లాహు అలైహి వసల్లం. వారి ఆజ్ఞాయాన్, వ ఆఖిరు దావానా అనిల్ హాందు లిల్లాహి రభీల్ ఆలమీన్.

(అత్మామే హజ్జత్, రుహోన